

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III

ŁÓDŹ, PIĄTEK 5 GRUDNIA 1947 ROKU

NR. 334 (899)

Marsylia się broni

Robotnicy budują barykady na drogach wiodących do miasta, by odeprzeć ataki policji. Górnicy opanowali całkowicie kopalnie

Thorez o zbrodni w Arras

PARYŻ PAP. W obecnej chwili na terenie Francji zarysowują się wyraźnie dwa szczególnie potężne ogniska strajkowe: jedno na północy w Zagłębiu węglowym Nord i Pas de Calais, gdzie górnicy opanowali kopalnie, oraz na południu w Marsylii gdzie doszło do zajść między policją a strajkującymi.

W centrum kraju i w Paryżu, szeroko zakrojona akcja policyjno wojskowa utrudnia położenie strajkującym.

W środę pod egidą komitetu strajkowego odbyło się zebranie nauczycieli i profesorów okręgu Paryża. Przemówienie wygłosił deputowany komunistyczny Raoul Calas, wita burzą oklasków. Calas podkreślił, że walka nauczycieli o prawo do życia jest równocześnie walką w obronie szkoły świeckiej i republiki.

W całej Francji dochodzi do licznych incydentów między policją a strajkującymi kolejarzami. Dworce kolejowe niejednokrotnie znajdują się w krótkim czasie bądź pod kontrolą strajkujących, bądź też pod kontrolą policji.

Związek zawodowy urzędników państwowych i samorządowych oraz związek zawodowy pracowników sklepowych omawiają pro pozycje rządowe. Związki te wypowiedziały się za strajkiem od piątku w wypadku, gdy by ustępstwa rządu okazały się nie wystarczające.

Okręg północny

W Zagłębiu węglowym Nord i Pas de Calais strajkujący górnicy opanowali z powrotem wszystkie kopalnie. Akcja policyjno-wojskowa oraz usiłowania łamistrąjków zakończyły się całkowitym niepowodzeniem. Jedynie biura administracyjne w Bethune są w dalszym ciągu okupowane przez policję.

Opisując taktykę strajkujących górników „Figaro” podkreśla, że rozporządzają oni ruchomymi ekipami, które na samochodach mogą szybko przenosić się z miejsca na miejsce.

Ekipy te zgrupowane w parkach samochodowych, na dany sygnał wyruszają do miejsc specjalnie zagrożonych, skąd usuwają posterunki policji i łamistrąjków. Po sprowadzeniu posiłków policji i wojska, pikiety strajkowe są wprawdzie usuwane, ale młki już nie zgłasza się do pracy. Należy podkreślić, że robotnicy odmawiają przystąpienia do pracy nawet pod groźbą karabinów. Pikiety strajkowe kontrolują również ruch drogowy w okolicy Bethune. Wobec niedostatecznej ilości sił policyjnych, wysiłki antystrajkowe rządu koncentrują się obecnie jedynie w najbliższych okolicach Valenciennes.

Marsylia

Sytuacja w mieście zaostriżyła się poważnie. Podczas ostatnich starć, 30 strajkujących i 50 policjantów odniosło rany. Dokonano przeszło 200 aresztowań. Prefekt zarządził sprowadzenie nowych posiłków policyjno-wojskowych.

Strajkujący wybudowali barykady na drodze prowadzącej z Aix celem utrudnienia wojsku przedostania się do miasta. Na drodze wiodącej z St. Antoine robotnicy zabarykadowali się w fabryce „Soulances”, opierając się zwycięsko atakom policyjnym, prowadzonym z użyciem gazów łzawiących. Zagrożona została również droga na przedmieściu la Gavotte i wejście do tunelu Reve. Do poważnych zajść doszło na przedmieściach robotniczych.

Wobec zajęcia przez strajkujących lotniska Marignane, żaden samolot nie może odlecieć z Marsylii. Połączenia lotnicze między Paryżem a Marsylią uległy przerwie. Wielkie restauracje w mieście zostały zamknięte. Do strajku przyłączyli się pracownicy hotelowi.

Mieszkańcy Marsylii solidaryzują się z akcją strajkową. Kupcy odstępują strajkującym towary po niższych cenach, lekarze udzielają im bezpłatnych porad, a wiesniacy okolicz-

nych wsi ofiarowują im jarzyny i ziemniaki. Liczni pracodawcy nawiązują kontakt z komitetem strajkowym, wyrażając zgodę na zadaną strajkującym. Personal więzienny w Beaumettes przystąpił do strajku na znak protestu przeciwko nieodpowiedniemu traktowaniu zatrzymanych robotników.

PARYŻ PAP. — Sytuacja w Marsylii zaostriża się z godziny na godzinę. Do miasta wprowadzono liczne oddziały piechoty kolonialnej, które zastąpiły policję. Niektóre fabryki zostały otoczone przez wojsko. Dojścia do koszar broni czołg z działem skierowanym na

remizę tramwajową, w której są strajkujący. Na ulicy Viste zmasowano liczne oddziały wojskowe. Na drogach prowadzących do miasta, policja zatrzymuje przechodniów, zmuszając ich do rozbierania barykad. Ogólną liczbę strajkujących ocenia się na 140 tysięcy osób.

Naśladowcy Goeringa

LONDYN (obsł. wł.) — Z Paryża donoszą, że przemawiając do robotników francuskich sekretarz generalny Francuskiej Partii Komunistycznej Maurice Thorez wezwał ich do wytrwania w słusznej walce o prawo do życia i wolności republikańskiej.

Mówiąc o wykolejeniu pociągu na linii Paryż — Arras, którą nazwał „zbrodnią z Arras”

Thorez powiedział, że prowokacja ta podobna jest do podpalenia Reichstagu, które Goering zorganizował, aby następnie wykorzystać je jako środek dla rozpętania akcji terrorystycznej przeciw komunistom.

Haniebna ustawa

PARYŻ PAP. — Na nocnym posiedzeniu Zgromadzenie Narodowe uchwaliło 413 głosami przeciwko 183 projekt drugiej ustawy antystrajkowej. Przyjęty tekst różni się w kilku punktach od pierwotnego tekstu rządowego, jednakże zmiany te w niczym nie osłabiają zasadniczego charakteru ustawy.

„To strach skłonił większość parlamentu — pisze „Humanite” — do uchwalenia tej zbrodniczej ustawy, ustawy całkowicie sprzecznej z konstytucją, reakcyjnej i przysięganej przez dachem Vichy, ustawy jednocześnie fatalnej dla republiki. Uchwala się ją bowiem po to, by skrepić klasę robotniczą w obliczu kandydata na dyktatora oraz umożliwić złamanie ducha robotniczego przeciwko wszelkim zamachom gaullistowskim.”

Ofensywa powstańców greckich

W Epirze wojska Markosa posunęły się o 90 klm. naprzód

RZYM, PAP. — Nadany przez radio komunikat naczelnego dowództwa greckiej armii demokratycznej donosi, że oddziały armii demokratycznej podlegające dowództwu w Epirze, rozpoczęły ofensywę na szerokim froncie na północny zachód od Janiny.

W ciągu 3 dni oddziały armii demokratycznej

posunęły się o 90 klm. naprzód uwalniając kilkadziesiąt wiosek i osiedli.

Po ciężkich walkach zajęte zostało miasto Verzinaki w środkowej Grecji. Nieprzyjacieli poniosł ciężkie straty w zabitych i rannych. Oddziały armii demokratycznej zdobyły wiele materiału wojennego i zapasy żywności.

PARYŻ (PAP). Agencja prasowa EAM podaje z Aten, że komitet wykonawczy zjednoczonej młodzieży greckiej (organizacja grupująca młodzież socjalistyczną, ludową, komunistyczną, radykalną i republikańską) postanowił uczynić wszystko, co jest możliwe, w celu jak najszybszego wykonania dekretu o mobilizacji, ogłoszonego przez generała Markosa.

PARYŻ (PAP). Agencja Eam-presse donosi z Aten, że organizacje kobiece na terenach wyzwolonych wezwały swoje członkinie do masowego wstępowania do oddziałów powstańczych. Jak się przypuszcza, w bieżącym miesiącu ponad 10 tysięcy Greczynek zapełni jednostki armii demokratycznej.

PARYŻ (PAP). Agencja Eam-presse przypomina, w dniu 3 grudnia upłynęła trzecia rocznica masakry członków ruchu oporu w Atenach. 3 grudnia 1944 roku policja grecka, ta sama, która wysługiwała się Niemcom w czasie okupacji, wspomagana przez czołgi angielskie, otworzyła ogień do tłumu manifestantów, zabijając 40 oraz raniąc 140 osób. W ten sposób rozpoczęła się wojskowa interwencja Anglosasów w Grecji.

Przyjęcie w pałacu Buckingham

na cześć ministrów spraw zagranicznych

LONDYN, PAP. — W środę wieczorem król Jerzy VI wydał w pałacu Buckingham przyjęcie na cześć ministra Mołotowa, min. Marshalla, min. Bidault i min. Bevina.

Na przyjęciu obecni byli m. in. premier Attlee, wicepremier Herbert Morrison, minister stanu Hector Mac Neil, minister dla spraw brytyjskiej strefy okupacyjnej w Niemczech, lord Packenham oraz min. Bevin.

Minister Mołotow przybył na przyjęcie w towarzystwie wiceministra Wyszyńskiego, dowódcy radzieckich wojsk okupacyjnych w Niemczech marszałka Sokolowskiego oraz ambasadora ZSRR w Londynie Zarubina.

Ministrowie Marshall i Bevin przybyli w towarzystwie ambasadora USA w Londynie Levisa Douglasa i francuskiego ambasadora Rene Massigly oraz członków delegacji amerykańskiej i francuskiej.

Drugi dzień procesu „bloku podziemia”

Bagno zdrady i szpiegostwa

Spóźniona skrucha agenta obcego wywiadu

WARSZAWA PAP. W drugim dniu przewodu sądowego kontynuował swe zeznania osk. Kwieciński.

Na zapytanie przewodniczącego, jak przedstawiała się akcja zbrojna WIN. Kwieciński wyjaśnia: koncepcja „samoobrony” i koncepcja, zapoczątkowana przez organizację „nie”, skierowała wielu ludzi na drogę zbrodni.

Pozostawienie wielu oddziałów zbrojnych zwłaszcza w lubelskim i białostockim, oddziałów likwidacyjnych i specjalnych, było również powodem trwania akcji zbrojnej, Kwieciński twierdził, że dążyło się do likwidacji akcji zbrojnej, ale dodaje odrazu, że przy komendach okręgowych w Lublinie i Białymstoku były oddziały zbrojne dla usuwania lu-

dzi szkodliwych. Były wypadki mordów, a których meldowały dowódzcy okręgów.

Następne pytanie dotyczy propagandy WIN. Kwieciński wyjaśnia szczegółowo strukturę i zadania aparatu propagandowego, podając dziesiątki nazwisk ludzi, którzy zajmowali stanowiska w aparacie propagandy. Kierownikiem propagandy był osk. Obarski. Obszar centralny wydawał dwa pisma nielegalne, materiały do tych pism czerpano z biuletynów wewnętrznych i raportów „stoczn”. Wykorzystywaliśmy również fałszywe dokumenty, otrzymywane z komendy głównej — dodaje Kwieciński. Oskarżony zeznaje również o lokalnych wydawnictwach WIN oraz opisuje dokładnie technikę kolportażu i łączności. Obciąża on szczególnie współoskarżoną Sosnowską, jako tę, która otrzymywała i przekazywała całą pocztę dla wydziału propagandy.

Przewodniczący: „Skąd WIN czerpał środki finansowe?”

Oskarżony: „W roku 1945 dysponowałem sumą około 10.000 dolarów, w roku 1946 — sumą 10.200 dolarów.

Oskarżony Kwieciński twierdzi, że nie wie

W niedzielę, dn. 7.12 br. o godz. 10-ej w sali kina „Bałtyk”, ul. Narutowicza 20 odbędzie się

ZEBRANIE AKTYWU PPS i PPR

poświęcone

PIERWSZEJ ROCZNICY ZAWARCIA UMOWY O JEDNOŚCI DZIAŁANIA I WSPÓŁPRACY PPS i PPR.

Wojewódzki Komitet Polskiej Partii Socjalistycznej

Komitety Łódzki i Wojewódzki Polskiej Partii Robotniczej

Po zebraniu zostanie wyświetlony film pt. „LUDZIE BEZ SKRZYDEŁ”

O godz. 16,30 w salach Urzędu Wojewódzkiego, ul. Ogrodowa 15 odbędzie się dla uczestników zebrania „PODWIECZOREK PRZY MIKROFONIE” połączony z zabawą taneczną.

Ćiąg dalszy na str. 2-eP

Drugi dzień procesu zdrajców i szpiegów

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

skąd pochodzły te pieniądze i że dopiero w więzieniu, w rozmowach z aresztowanymi, które udało mu się przeprowadzić wbrew regulaminowi, dowiedział się, że PRACA JEGO APARATU WYMIENIANA BYŁA ZAGRANICĄ NA ZŁOTO

Kwieciński przechodzi do przedstawienia sieci wywiadu, jego zakresu oraz treści zbieranych informacji. Oskarżony zeznaje z dużą znajomością rzeczy, ponieważ był w ciągu 1945 roku kierownikiem wydziału informacji i wywiadu. Aparat wywiadu przeszedł od organizacji „NIE” do delegatury sił zbrojnych i do WIN-u w zasadzie niezmiennie, był on tylko nieustannie rozbudowywany. Kwieciński i tu podaje dziesiątki nazwisk, informując szczegółowo o strukturze i działalności wywiadu. Okazuje się, że istniał w ramach wydziału wywiadowczego — oddział polityczny, policyjny, administracyjny, i gospodarczy. Wydział interesował się stosunkami politycznymi, stanem służby bezpieczeństwa, pracą aparatu administracyjnego i życiem gospodarczym. Wydział prowadził również kartotekę zawierającą dane personalne osób „rozpracowywanych”.

Kiedy osk. Kwieciński objął stanowisko komendanta obszaru centralnego kierowniczką wydziału wywiadowczego stała się Sosnowska. Zespół organizacyjny i techniczny osk. Sosnowska zorganizowała sobie sama, osobiście kierowała również oddziałem politycznym, Sosnowska opracowywała raporty, robiła selekcje materiału, korespondowała sama z komendantami okręgów, dając im do wykonania zadania wywiadowcze. Sosnowska robiła ponadto wyciągi z raportów, przeznaczane dla okręgów i dla stronnictw wchodzących w skład komitetu porozumiewawczego. Od kwietnia 1946 „stocznia”, pod kierownictwem Sosnowskiej opracowywała również ściślejsze raporty, które były zaopatrywane w dokumenty.

Materiał wywiadowczy przesyłała generałowi Kopańskiemu do Londynu.

Przewodniczący: A wywiad wojskowy? Oskarżony: WIN przekazywał do 6 oddziału sztabu w Londynie do generała Kopańskiego wszystkie swoje materiały.

Kwieciński opowiada o jednym z kurlerów wystających do Londynu, o niejakim Struzewiczu oraz o Stefanie Rybickim. Wiadomość o tym, że Rybicki dojechał na miejsce miała być podana w audycji radia frankfurckiego. Z Londynu przychodziły regularnie instrukcje. Szczegółowo o wywiadzie wojskowym Kwieciński zeznawać będzie na rozprawie niejawnej.

Kwieciński podaje następnie kilka faktów i wyjaśnia niektóre okoliczności wydania „wyroku” i zamordowania żony „Mściława” — Ireny Linarskiej. „Wyrok” ten uważał za prawny i mogący być wykonany, chociaż

jak śpieszy obecnie wyjaśnić sądowi, moralnie za niego nie odpowiada.

Na zakończenie swych wyjaśnień osk. Kwieciński oświadcza: „mam wiele zastrzeżeń w stosunku do rządu, jego działalności politycznej i zarządzeń, lecz o beznamiętnych moich zeznaniach decyduje co innego. Moje rozmowy w celu wzięcia utwierdziły mnie w przekonaniu, że byliśmy notowani na giełdzie międzynarodowej. Okazuje się, że popełniliśmy tragiczny błąd. Moim obowiązkiem jest błąd ten naprawić. Wierzę, że pozostali oskarżeni uczciwie doprowadzą do rozwikłania tego zagadnienia. Nie chce umrzeć jako obcy agent”.

Z kolei następują pytania prokuratora.

Prokurator: Czy oskarżonemu znana jest koncepcja t. zw. „miedzymorza”?

Osk.: „Miedzymorze” jest organizacją, działającą na terenie południowej i wschodniej Europy, obejmującą Jugosławię, Węgry, Czechosłowację, Polskę oraz kilka republik Związku Radzieckiego. Twórcą „miedzymorza” jest b. minister Poniatowski, zaś celem tej organiza-

cji jest utworzenie federacji państw do walki z Rosją. Organizacja działa na terenie Polski, zaś wydany przez nią program był w moim archiwum. Ośrodki dyspozycyjne tej organizacji znajdują się we Włoszech.

Dalsze pytania prokuratora dotyczą działalności i kontaktów Sosnowskiej, kierowniczką komórki wywiadowczej „Stocznia”.

W odpowiedzi osk. wyjaśnia, że Sosnowska na potrzeby „stoczni” otrzymała z komendy obszaru 2 tys. dolarów. Utrzymywała ona kontakty z przedstawicielami podziemi różnych ugrupowań, zwłaszcza z Józefem (z Polskiego Stronnictwa Demokratycznego) i wypła cała im dotacje pieniężne oraz dostarczała im legalną prasę i wyciągi z wywiadowczych raportów „stoczni”.

Prok.: Jakże były kontakty Sosnowskiej z PSL?

Osk.: Sosnowska, na podstawie swych kontaktów z PSL, opracowała sprawozdanie dotyczące referendum poparte fotokopią wystąpienia Mikołajczyka. Utrzymywała również stosunki z red. Augustyńskim i Giełżyńskim.

Prok.: Po co oskarżony zwracał się do prof.

Gorzuchowskiego z prośbą o skomunikowanie się z obcym wywiadem.

Osk.: W myśl decyzji nawiązania kontaktów z kołami zagranicznymi, powziętej na odprawie w komendzie głównej WIN.

Następnie prokurator zapytuje, kiedy została wysłana instrukcja WIN-u na ręce amb. Cavendisha i Bliss-Lane o zachowaniu się na wypadek trzeciej wojny.

Osk. (bardzo zakłopotany) W 1946 roku, w listopadzie.

Prok.: Oskarżony twierdził, że nie wie, jak oddział zamordował oficerów bezpieczeństwa. Czy w posiadaniu oskarżonego znajdowały się legitymacje oficerów zamordowanych?

Osk. (ledwie dosłyszalnie) Tak.

Prok.: Czy fotografie te były dołączone do memoriału do ONZ?

Osk.: Tak.

Ze względu na interes Państwa Sąd postanawia dokończyć przesłuchania osk. Kwiecińskiego przy drzwiach zamkniętych, po czym zarządza przerwę do dnia następnego.

Organizacje faszystowskie w USA

Bojówki finansowane przez trusty buszują w szeregu stanów

NOWY JORK, PAP. — Przewodniczący podkomisji kongresu prowadzącej dochodzenie w sprawie działalności faszystowskiej w Stanach Zjednoczonych, poseł stanu Pensylwania, republikanin Mac Dawell oświadczył, że podkomisja „nie wykryła grup faszystowskich, niebezpiecznych dla kraju”.

W związku z tym oświadczeniem dziennik „New York Daily Worker” zaznacza, że podkomisja widocznie „nie zauważyła zajęć o charakterze faszystowskim, które miały miejsce w Trenton, w stanie Jowa, w stanach

New Jersey i Connecticut gdzie tłum faszystów zaatakował wiec, zorganizowane przez partię komunistyczną, zmuszając zebranych do rozejścia się. To samo miało miejsce w Filadelfii, gdzie faszysty rozbili wiec, zorganizowany przez „stowarzyszenie postępowych obywateli Ameryki”.

Ten sam dziennik zwraca również uwagę na działalność prowadzoną w chwili obecnej przez organizację Ku-Klux-Klan, która niedawno wysunęła żądania, by urzędnicy miejscy w stanie Georgia nie dopuszczali Murzy-

nów na wiec, zorganizowane w tym stanie przez b. wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych Henry Wallace’a.

„Daily Worker” przytacza jeszcze inne przykłady, mianowicie zwraca uwagę na działalność tzw. „rady gospodarczej”, na czele której stoi zwoleńnik generała Franco — Hart, który prowadzi wielkie przedsiębiorstwo w Nowym Jorku. „Rada gospodarcza” otrzymuje środki finansowe od osób takich, jak np. John Rascob, wiceprzewodniczący spółki „Dupont de Nemours”.

„Daily Worker” jest także zdania, że podkomisja Mac Dawell’a pominęła jeszcze jedną grupę faszystowską w Stanach Zjednoczonych, mianowicie komisję kongresu do „badań działalności amerykańskiej”.

Wielki dzień górników

KATOWICE (PAP). Dzień św. Barbary, doroczne święto górników polskich, czołowej części polskiej klasy robotniczej, stał się świętem całego społeczeństwa.

Szczególnie podniosły charakter nadała uroczystościom górniczym obecność Prezydenta Bolesława Bieruta, który w godzinach rannych przybył do Katowic w towarzystwie ministrów przemysłu i handlu Minca, skarbu — Dąbrowskiego, komunikacji — Rabanowskiego, odbudowy — Kaczorowskiego, ministra pełnomocnego Grosza oraz szefa kancelarii cywilnej Prezydenta RP. — Mijała. Przybyli również przedstawiciele korpusu dyplomatycznego — by wziąć udział w uroczystym święcie górników polskich.

Przygotowania do Zjazdu Związku Walki Młodych

W szeregach Związku Walki Młodych wra gorączkowa praca. Cała organizacja przygotowuje się do nadchodzącego dnia 1-go Krajowego Zjazdu, który jak wiadomo, zbiera się w Warszawie w dniu 6 grudnia br.

Duże zainteresowanie zjawuje cała zrzeczona młodzież demokratyczna, a więc członkowie OM TUR, WICL, MD, oraz młodzież bezpartyjna, często obecna na zebraniach na których ZWM-owcy wybierają swych delegatów na zjazd.

We wszystkich województwach odbyły się trzydniowe kursy i seminaria przy udziale delegatów i aktywistów pod hasłem podniesienia poziomu ideologicznego. W poszczególnych województwach odbyły się odprawy delegatów zjazdowych, na których przyjęli oni zobowiązania o dodatkowej pracy organizacyjnej m. in. odnośnie werbunku nowych członków organizacji. Akcja ta rozwija się nader po myślnie.

Stan liczebny organizacji wynosi obecnie 259.963 członków. W tym jest 71.782 młodzieży robotniczej, 108.107 młodzieży wiejskiej i 25.285 młodzieży szkolnej. Oprócz tego autonomiczny akademicki Związek Walki Młodych (AZWM) liczy blisko 6.000 członków — od czasu swego zjazdu, który odbył się na wiosnę br. AZWM wzrósł blisko trzykrotnie.

Przerwa w podróży min. Wilsona

LONDYN PAP. — Agencja Reutera donosi z Berlina, że przerwa w podróży brytyjskiego ministra handlu, Wilsona, który wraz z delegacją znajduje się w drodze do Moskwy, w celu wznowienia rokowań handlowych między Wielką Brytanią a Związkiem Radzieckim, została spowodowana śnieżycą na drodze pomiędzy Berlinem a Moskwą. Samolot wiozący delegację brytyjską do Moskwy wyruszy w dalszą drogę, jak tylko ogłuszą na to warunki atmosferyczne.

10-ty dzień procesu potworów

Specjaliści od dobijania ludzi

Zbrodniarze wypierają się cynicznie swych morderstw

KRAKÓW, PAP. — Dziesiąty dzień procesu przeciwko 40-tu członkom załogi obozu oświęcimskiego rozpoczął się zeznaniami świadka Emila Olszówki zatrudnionego w charakterze pisarza obozowego.

Omawiając działalność osk. Aumeiera, świadek stwierdza, że Niemiec ten był specjalistą w dobijaniu skazańców po egzekucjach, strzelając do nich z broni krótkiej. Świadek podaje następnie wstrząsający fakt zastrzelenia w obecności oskarżonego Gehringa dziecka na rękę matki, a następnie samej matki.

Podając cyfry, dotyczące więźniów numerowanych, świadek stwierdza, że rozstrzelano, względnie zagazowano 150 tysięcy więźniów, wciągniętych w kartoteki obozowe.

Po zeznaniach Olszówki oskarżeni składają oświadczenia. Josten przeczy, jakoby więźniów kopał, co brzmi wręcz śmiesznie na tle ogromu udowodnionej mu już winy.

Olszówka opowiada zawiłe, jak starał się w Berlinie o zniesienie egzekucji na terenie obozu. Przyparty do muru szeregiem pytań, Grabner przyznaje się wreszcie do odpowiedzialności za akcję określoną urzędowo nazwą „gesonderte Unterbringung”.

Na pytanie prokuratora, czy Komendantura obozu mogła samowolnie skazać na karę śmierci, osk. Grabner odpowiada: „w normalnej drodze służbowej — nie”.

Prok.: A w anormalnej?

Oskarżony Grabner długo milczy.

Prok.: Czy oddział polityczny, na którego czele stał oskarżony, prowadził urząd stanu

cywilnego?

Osk. Grabner: Tak jest.

Prok.: Czy w związku z tym oddział polityczny musiał wiedzieć o każdym wypadku śmierci więźnia?

Osk.: Tak jest.

Prok.: Jak wobec tego oskarżony wyjaśni,

że do wydziału politycznego przychodziły zawiadomienia, że skazańcy rozstrzelani umierali śmiercią naturalną?

Osk. Grabner: To była sprawa 14 f-13.

Prok.: A więc to oskarżonego już nie obchodziło?

Osk. Tak.

Migawki z procesu

Podziemie — i dolary

Nauczona doświadczeniem poprzednich procesów publiczność nie kwapiła się na początek rozprawy.

Akt oskarżenia nabiera dopiero wtedy właściwej wymowy, gdy stają przed nami żywi ludzie, gdy w prawdzie i kłamstwie ich słów, wśród kłopotliwych pytań prokuratora i zakłopotanych odpowiedzi podsądnego wyrasta prawda aktu oskarżenia. Na rozprawie warszawskiej lepiej jeszcze wyczuwaliśmy tę prawdę w przemilczeniach i załamaniach Kwiecińskiego, niż w jego ostentacyjnej szczerości i wielomówności, niż w jego demonstracyjnym akcentowaniu roli angielskich protektorów w życiu podziemia.

Kwieciński sypie tak hojnie szczegółami tego zainteresowania, że aż prokurator zarządza, by nie wymieniać żadnych szczegółów i nazwisk, prócz trzech dość już skompromitowanych: Cavendish Bentincka, Bliss-Lane’a i plk. Yorka.

Wymagają tego dobre zwyczaje.

Cóż za szczególny kontrast, gdy chodzi o dyplomatów, którzy nie zawahali się pogwałcić te dobre obyczaje.

A nie brak w tym procesie także i osobistych kontaktów z zagranicznym „towarzystwem”. Wszak zasiada tu na ławie oskarżonych urzędniczka ambasady amerykańskiej, Maria Marynowska; wszak jeden z głównych oskarżonych — to kamrat Cavendisha.

Wśród publiczności obecnej od samego początku znajdują się rodziny oskarżonych. Widzimy tam dystyngowane panie o arystokra-

tycznych manierach. Poznać od razu z jakiej sfery pochodzą oskarżeni. Tłumaczy to cokolwiek ich nienawiść do ludu polskiego.

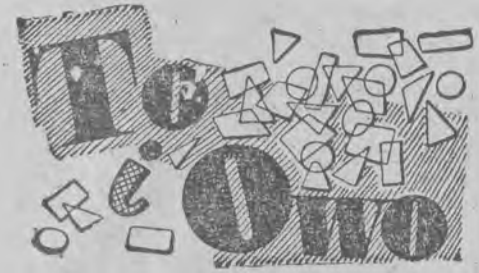
A jak przedstawia się sama ława oskarżonych?

Oprócz bezbarwnej sylwetki Marynowskiej i grubiańskiej, tępej twarzy Sędziaka, na ogół pachnie tu „high-life’em”, „elitą”. Ta pewność siebie, ten cyniczny uśmiech — to wyraz bezwstydu ludzi, którzy handlowali Polską i jej niepodległością, jak lokciowym towarem: nabywca płacił w mocnej walucie: w dolarach.

Zastanawiające jest, jak ludzie, którzy bez drgnienia powiek powodowali śmierć tysięcy, stają się nagle wrażliwi, gdy chodzi o własną skórę. I to ludzie, którzy uważają się za żołnierzy! Kwieciński mówi niezwykle wolno i z wysiłkiem. Zeznania jego to ciężka praca dla słuchacza. Są one nie tylko przewlekłe i przynębiające. Tę przepaść upodlenia, ten beznamiętny nikczemności z trudem zdolni jesteśmy pojąć.

Jest w zeznaniach Kwiecińskiego moment, gdy mówi on, że ORGANIZACJE PODZIEMNE W NIEKTÓRYCH OKRĘGACH MUSIAŁY SIĘ ROZWIĄZAĆ, BO ZABRAKŁO PIENIĘDZY. Równocześnie słyszymy raz po raz cyfry: 2.000 dolarów, 2.300 dolarów itp. Kiedy dolarów brakowało, ruch podziemny padł, Nigdy dotąd tak naocześnie, tak wyraźnie nie widzieliśmy bezpośrednio tego faktu: podziemie trzyma się na dolarach. Nigdy chyba dotąd jego nicość ideowa nie ujawniła się tak, jak w tym procesie.

Harrimania

W swoim „Głosie pisarza” (drukowanym w październiku br. przez „Głos Robotniczy”) Ilija Erenburg wspomina między innymi o niejakim panu Harrimanie.

Pan Harriman — pisze znakomity literat i publicysta radziecki — był ambasadorem USA w ZSRR. Oczywiście sam fakt tego ambasadorowania nie jest specjalnie ważny, ani doniosły i nie stanowiłby chyba powodu do wzmianki, gdyby nie okoliczność, że przypadało ono akurat na okres brutalnego najazdu niemieckiego na Rosję Sowiecką. Pan Harriman — stwierdza Erenburg — miał możliwość dokładnego przyjrzenia się działalności współczesnych Hunnów: widział ich „w robocie”, był naczelnym świadkiem niezliczonych okrucieństw, gwałtów i mordów, jakich się dopuszczali na bezbronnej ludności rosyjskiej. Pan Harriman to wszystko oglądał i pamiętał o tym... dopóki był ambasadorem USA w ZSRR.

Z amerykańskimi jednak przedstawicielami dyplomatycznymi sprawa przedstawia się na ogół tak, że nie długo pozostają w tej służbie, lecz przenoszą się do handlu. W Polsce, pamiętam, przed wojną, był np. taki ambasador Stettison; po pewnym czasie wrócił do swoich szerokoskrzydłych kapeluszy. To samo było z Willysem; rzucił ambasade dla swoich wyrotnych samochodzików. Nie inaczej postąpił „słynny spec finansowy” — Charles Devey; zrezygnował z placówki dyplomatycznej na rzecz giełdy. Również powojenny ambasador Bliss-Lane sprzedaje dziś w New-Yorku „siatkę”, którą sporządził sobie w Polsce. Nie dziwny się tedy, że i mister Harriman wziął się do handlu. Ponieważ facet jest lebski, więc, naturalnie, nie wystarcza mu artykuł w rodzaju „Stettisonów” czy „Willysów”, ale od razu „coś największego”: geszeft atomowy i „obróć” całą kulę ziemską.

Ta megalomania handlowa b. ambasadora (dziś ministra handlu Stanów Zjednoczonych i szefa Komitetu „Pomocy Europie”) łączy się jeszcze z inną manią: Germanią. Pan Harriman bowiem — według strawestowanej diagnozy ś.p. doktora Boya — „także dostał dziwną manię, że chce tylko dla Germanii: „Alles für Deutschland” i „mit Deutschland”. Szkoda, że p. Harriman ma taką krótką pamięć. Nie chodzi nawet o 1941—1942 rok (pan minister handlu, jak słusznie powiada Erenburg, nie jest sentymentalny), ale o dalszy okres, kiedy to b. przedstawiciel USA w ZSRR widział, jak Niemcy biorą od Rosjan w skórę. Jeśli to sobie zechce „przypomnieć”, może się wyleczy ze swej „harrimani”... E. Tam.

Konstytucja wielkich przemian i zwycięstw 5 grudnia 1936 r. historycznym dniem ZSRR

Jedenaście lat temu uchwalona została w ZSRR nowa konstytucja, która przeszła do historii pod nazwą Konstytucji Stalinowskiej. Był to okres, w którym na terenie Europy podnosiła się coraz bardziej fala reakcji, okres przygotowań do hitlerowskich do grabieżczej wojny.

Wtedy to właśnie Stalin podkreślając znaczenie, jakie posiada wprowadzenie w życie nowej Konstytucji w ZSRR, powiedział:

„Teraz, kiedy mętna fala faszystów opluwa ruch socjalistyczny klasy robotniczej i miesza z błotem demokratyczne dążenia najlepszych ludzi świata cywilizowanego, nowa Konstytucja ZSRR będzie aktem oskarżenia przeciw faszystom, świadczącym, że socjalizm i demokracja są niezwykłe. Nowa Konstytucja ZSRR będzie moralną pomocą i realnym poparciem tych wszystkich, którzy obecnie prowadzą walkę przeciw barbarzyństwu, faszystowskiemu.”

W Nowej Konstytucji Związku Radzieckie-

go z 1936 roku znalazły wyraz wielkie przemiany, jakie zaszły w tym państwie po Rewolucji Październikowej. I podczas, gdy w wielu krajach kapitalistycznych likwidowano resztki wolności demokratycznych, zaprowadzając rządy izolowanych od narodu klik faszystowskich — ZSRR, dzięki tym przemianom, każdym rozdziałem swej nowej Konstytucji dokumentował zrealizowanie w państwie robotników i chłopów — zasad najgłębiej pojętej demokracji.

Gdy w roku 1917 proletariats Rosji obejmował władzę, został w dziedzictwie kraj zafaszyzowany gospodarczo i społecznie. Stanął wobec konieczności walki z obcą interwencją i buntem elementów kapitalistyczno-obszarniczych. W tej sytuacji pierwsza konstytucja radziecka z roku 1924, konstytucja, która ustanawiała dyktaturę proletariatu, była wyrazem interesów socjalizmu i demokracji w pierwszym burzliwym okresie rewolucyjnym. W ciągu całego tego okresu dokonywały się jednak ol-

brzymie zmiany, które doprowadziły do tego, że Rosja z kraju zafaszyzowanego gospodarczo przeobraziła się w kraj przodujący, że z kraju kapitalistów, obszarników i wyzysku ludu pracującego miast i wsi, przeobraziła się w kraj socjalizmu. Po raz pierwszy w historii powstało nowe bezklasowe społeczeństwo, zbudowane została jedność moralno-polityczna narodów radzieckich.

Te głębokie przemiany znalazły wyraz w uchwaleniu konstytucji z 5 grudnia 1936 roku.

Nowa konstytucja zagwarantowała wszystkim obywatelom ZSRR prawo do pracy, prawo do odpoczynku, do nauki, do materialnego zabezpieczenia na starość, jak również na wypadek choroby i niezdolności do pracy.

Kobieta we wszystkich dziedzinach życia ma według tej konstytucji równe prawa z mężczyzną. Zagwarantowana została wolność sumienia i wykonywania praktyk religijnych.

Istotne w nowej konstytucji jest to, że nie ogranicza się ona do ustawowego, formalnego przyznania praw demokratycznych, ale, że daje gwarancję realizacji tych praw. Proklamuje rozwój wszystkich obywateli społeczeństwa radzieckiego i jednocześnie daje gwarancję wprowadzenia tego prawa w życie, zatwierdzając likwidację wyzysku człowieka przez człowieka. I na tym właśnie polega zasadnicza różnica, jaka dzieli konstytucję radziecką z roku 1936 od konstytucji państw demokratyczno-burżuazyjnych, które głosząc formalnie zasady równości, nie dają gwarancji wcielenia ich w życie. Było to możliwe w kraju zwycięskiego socjalizmu, w kraju, w którym zniesiono prywatną własność środków produkcji, zastępując ją własnością społeczną.

Drugą, najbardziej istotną cechą konstytucji radzieckiej jest sposób, w jaki rozwiązuje ona problem współżycia narodów i plemion żyjących w ramach ZSRR. Rosja carska zbudowana była na ucisku mniejszości narodowych przez imperializm wielko-rosyjski. Rewolucja wyzwoliła nie tylko naród rosyjski, ale spełniła dążenia narodowo-wyzwoleńcze wszystkich narodów dawnej Rosji. Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich powstał na podstawie równouprawnienia i przyjaźni wszystkich narodów. Narody ZSRR mogą swobodnie rozwijać swą kulturę w języku ojczystym. Miejsce dawnego caratu, który — wedle słów Lenina — był „wzięciem narodów”, zajął Związek Socjalistycznych Republik — braterski sojusz wolnych narodów.

Wyrazem równouprawnienia wszystkich narodów ZSRR jest ustanowienie przez Konstytucję Stalinowską Rady Narodowości, do której wybierani są delegaci w równej liczbie przez każdą republikę związkową, bez względu na jej wielkość lub ilość mieszkańców danej republiki. Rada Narodowości łącznie z Radą Związku, wybierana w powszechnym głosowaniu, tworzy Radę Najwyższą ZSRR, która stanowi władzę ustawodawczą ZSRR.

Celem Konstytucji Stalinowskiej było podniesienie sprawności państwa radzieckiego, wzmocnienie więzi władzy radzieckiej z najszerszymi masami narodu, stworzenie potężnego bastionu demokracji i socjalizmu, który by się oparł wszelkim burzom wojennym.

Państwo radzieckie, zorganizowane na zasadach Konstytucji Stalinowskiej, zdało swój największy egzamin w latach wojny z Niemiec i najazdem. Egzamin ten zaliczył nie tylko o losach ZSRR, ale także o losach całej ludzkości. Zdecydował również o losie Polski. Andrzej Wirski.

Przemysł wełniany walczy o pierwszeństwo

We współzawodnictwie tkaczy pracujących na dwóch krosnach kortowych w PZPW Nr 2 pierwsze miejsca zajęli: Franciszek Pilarski (152 proc.), Henryk Pająk (150 proc.), Kazimierz Kubat (148 proc.), Waclaw Liszewski (147 proc.), Zdzisław Frączkiewicz (145 proc.) i Stanisław Hryniewiecki (143 proc.).

W PZPW Nr 3 na czoło wysunęli się: Hieronim Walczak (147,9 proc.), Zygmunt Morga (146,4 proc.) i Edward Grabowski (141,4 proc.).

W PZPW Nr 35 wyróżnili się: Jan Bartczak (149 proc.), Wojciech Raczyński (149 proc.) i Maria Bartczak (147 proc.), a w PZPW Nr 36: Franciszek Ziętarski (154,2 proc.), Henryk Bomba (152,1 proc.), Władysław Staniewski (150 proc.) i Krystyna Gozdowska (145,2 proc.).

Kto pierwszy?

29 listopada we współzawodnictwie międzyfabrycznym w przemyśle bawełnianym najlepsze rezultaty osiągnęli PZPB Nr 3, PZPB Nr 16, PZPB Nr 1 i PZPB w Andrychowie.

W PZPJG Nr 8 (d. Buhle) pracuje już 112 tkaczy na czterech krosnach.

1 grudnia fabryka wykonała zadanie dziennie w 109,8 proc.

Wśród tkaczy pracujących na czterech krosnach wyróżnili się: Władysław Barczak (155 proc.), Bronisław Rudnicki (147,9 proc.) i Leokadia Tlicman (135,3 proc.).

Górnicy meldują Narodowi swe doniosłe osiągnięcia produkcyjne

W dniu 3 bm., w przeddzień święta „Barbórki”, odbyła się w sali Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego w Katowicach, uroczysta dekoracja Krzyżami Zasługi górników i pracowników przemysłu węglowego oraz wręczenie honorowych sztandarów pracy przodującym kopalniom polskim.

Do chwili obecnej kopalnie polskie przekroczyły roczny plan państwowy w ciągu 11 miesięcy roku bieżącego, dając 1.052.000 ton ponad plan. Zadanie, postawione przez ministra Przemysłu i Handlu tow. Minca, wyprodukowania dalszych 750.000 ton ponad plan, zostało już w dużej części wykonane.

Wśród dziesiątków tysięcy górników, uczestniczących we współzawodnictwie, dwa nowe rekordy pracy osiągnęli bracia Biądół z kopalni „Śląsk”, którzy w listopadzie wykonali 552 proc. normy, i górnik Janas z kopalni im. gen. Zawadzkiego, który ze swoją drużyną uzyskał ponad 400 procent normy. Nowy rekord notują również porty polskie. Przetądowały one w ub. miesiącu 862.000 ton węgla.

Górnicy polscy — powiedział dyr. Topolski — dobrze wiedzą, że ich praca jest konieczna dla dobra Rzeczypospolitej Polskiej, dla dobra całego narodu.

W serdecznych słowach, składa następnie górnikom z okazji ich święta najserdeczniejsze życzenia wojewoda general Zawadzki.

„Dziś, kiedy pierwsi rekordziści pracy, jak Pstrowski i inni, zajął się, jak gwiazdy na polskim niebie, kiedy rośnie sława stanu gór-

niczego, jestem szczególnie dumny z tego, że pochodzą z braci górniczej — stwierdził gen. Zawadzki. — Przyjmijcie z okazji waszego święta życzenia dalszych postępów i dalszej sławy naszego stanu górniczego.

Gen. Zawadzki, przewodniczący Wojew. Rady Narodowej Tkocz i dyrektor Topolski dokonali dekoracji 140 zasłużonych górników i pracowników przemysłu węglowego. Spośród odznaczonych 6-ciu pracowników otrzymało Złote Krzyże Zasługi, 58-miu — Krzyże Srebrne i 76 — Brązowe.

Imieniem odznaczonych przemówił rębacz kopalni „Siemianowice”, tow. Kamol, dziękując za wyróżnienia i przyrzekając w imieniu wszystkich górników, że nadal będą pracować ofiarnie dla Polski Ludowej i wypełnienia Trzyletniego Planu Odbudowy.

W drugiej części uroczystości dyr. Topolski dokonał wręczenia honorowych sztandarów pracy przodującym kopalniom polskim, które uzyskały w październiku br. najlepsze wyniki.

Po raz czwarty zdobyła sztandar pracy kopalnia „Anna” z Rybnickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego.

Kopalnia „Janina” w Jaworzniczo - Mikołowskim Zjednoczeniu wysunęła się na czoło swej grupy po raz drugi.

Po raz pierwszy osiągnęły szczyt pierwsze miejsca kopalnia „Paweł” w Rudzkiem Zjednoczeniu i kopalnia „Wieżorek” ze Zjednoczenia Katowickiego.

Na usługach obcych potencji

Zdradzieckie knowania podziemia

Co zeznał oskarżony Kwieciński?

Akt oskarżenia stwierdza dalej, że duszą tendencji do jak najściślejszej współpracy z obcym wywiadem był oskarżony Marszewski, który należał na specjalne uwzględnienie wywiadu wojskowego. Marszewski dzielił się swoimi wiadomościami z niektórymi dziennikarzami zagranicznymi.

Latem 1946 r. na arenę szpiegowską wstąpił osk. Marynowska, polska urzędniczka ambasady amerykańskiej, która skontaktowała Marszewskiego z brytyjskim attaché wojskowym płk Gimsonem i jego zastępcą.

Sam Cavendish Bentinck wyraził również życzenie nawiązania kontaktu z podziemiem i przez Grocholskiego, skazanego już w innym procesie, przekazał podziemiu instrukcje o sposobie postępowania i taktyce w okresie referendum.

W tym samym czasie osk. Kwieciński utrzymywał żywe stosunki z współpracownikami ambasady amerykańskiej i wręczył raport szpiegowski współpracownikowi tej ambasady Thomsonowi.

W październiku 1946 r. życzeniu ambasadora Cavendish Bentincka stało się zadość. W willi ambasady w Miedzeszynie odbyła się konferencja między Bentinckiem i Marszewskim i Kwiecińskim Marszewski i Kwieciński poinformowali przedstawiciela obcego mocarstwa o sprawach podziemia, oraz dostarczyli materiałów dotyczących dyslokacji jednostek.

Kwieciński i Marszewski przyjęli zamówienie na nowe materiały szpiegowskie. W parę tygodni później odbyła się druga rozmowa, w której liderzy podziemia zażądali wprost kontroli anglosaskiej przy wyborach.

W okresie od października do grudnia 1946 r. „Komitet Porozumiewawczy” przekazał za pośrednictwem hrabiego Grocholskiego i osk. Marynowskiej szereg materiałów wywiadowczych Cavendish Bentinckowi i Bliss Lane'owi oraz ich współpracownikom.

Po odczytaniu aktu oskarżenia przed sądem stał osk. Wincenty Kwieciński ur. w r. 1916 wychowanek korpusu kadetów we Lwowie i przedwojenny zawodowy oficer, w stop

niu podporucznika komendant obszaru centralnego WiN, a później po aresztowaniu Niepokólczyckiego, faktyczny komendant główny WiN.

Przewodni: — Czy oskarżony przyznaje się do winy.

Osk.: — Tak jest.

Oskarżony przedstawia sądowi historię swej działalności podziemnej początkowo w organizacji „NIE”, a następnie WiN na stanowisku komendanta obszaru centralnego, który to obszar obejmował woj. warszawskie, lubelskie, białostockie, łódzkie oraz woj. kieleckie.

Z kolei oskarżony przechodzi do przedstawienia Sądowi istoty komitetu porozumiewawczego organizacji podziemnych.

W styczniu 1946 r. zwrócił się do kierownictwa WiN osk. Lipiński (przedstawiciel polskudczykowskiej organizacji SNN), z propozycją kontynuowania rozpoczętych w poprzednim okresie rozmów w sprawie powołania wspólnego przedstawicielstwa wszystkich ugrupowań podziemnych, jak: Stronnictwo Narodowe, Polskie Stronnictwo Demokratyczne, WRN oraz WiN. W imieniu SN do komitetu zgłosił akces Marszewski, w im. SNN — Lipiński. Komenda główna WiN również zadeklarowała udział w Komitecie.

We wrześniu 1946 r. doszło do pierwszego plenarnego zebrania komitetu, na którym Stronnictwo Narodowe reprezentował Marszewski i Polankowski, Stronnictwo Niezawisłości Narodowej — Lipiński, WRN — Obariski i „Joachim”, WiN — osk. Kwieciński wraz ze swym zastępcą Czarnockim. Na posiedzeniu Lipiński przedstawił swą ocenę sytuacji politycznej oraz wysunął wniosek opracowania deklaracji komitetu na podstawie odczytu rady stronnictw politycznych dzwoniących na emigracji. Deklarację miał opracować Obariski.

Komitet zajmował się również sprawą wyborów. WiN zgodnie z przyjętą linią popie-

rania PSL i Stronnictwo Narodowe, powzięły decyzję popierania Mikołajczyka. Lipiński chciał całkowitego bojkotu wyborów.

Komitet porozumiewawczy miał również poprzeć PSL w wyborach, przy czym WiN, który w swych koncepcjach dążył do rozbięcia frontu jednocy parli robotniczych, nie wykluczał poparcia stanowiska WRN, która również dążyła do rozbięcia jednocy robotniczej.

Komitet porozumiewawczy — ciągnie oskarżony — określiliśmy jako blok antylewicowy, koncentrujący siły prawicowe o orientacji anglo-saskiej. Wyrazem tego był m. in. złożony w ambasadach angielskiej i amerykańskiej memoriał do ONZ oraz przygotowanie rozmowy Obarskiego z angielskimi socjalistami. Oskarżony stwierdza jednak, że szereg niefortunnnych pociągnięć anglosaskich na międzynarodowej arenie politycznej dokopywało nieco tę orientację.

O memoriale do ONZ Kwieciński zeznaje bardzo obszernie. Celem memoriału było wywołanie reakcji Anglosasów i spowodowanie ingerencji zagranicznej w sprawy polskie. Został on opracowany przez Lipińskiego na podstawie dostarczonych mu przez WiN materiałów wywiadowczych.

Kwieciński zeznaje dalej, że otrzymał od Komendy Głównej polecenie nawiązania kontaktów z ambasadami anglosaskimi w Polsce. Podano mu hasło uzgodnione z tymi ambasadami — „Ruch i Opór”. Polecenie to wypływało z zasadniczej koncepcji WiN-u — liczenia na państwa obce — zeznaje Kwieciński. Wydałem polecenie członkowi WiN prof. Gozuchowskiemu stwierdzenia możliwości skontaktowania się z obcym wywiadem. W okresie referendum dotarła do nas przez Grocholskiego i Sosnowskiego sugestia Cavendish Bentincka w sprawie referendum. Ówczesny ambasador sugerował niewysyłanie się do akcji propagandowej celem skoncentrowania wszystkich sił dla wyborów. Od tego okresu odzyskałszy, że ambasador coraz silniej interesuje się organizacjami podziemnymi,

Istotna rola Adolfa Menjou

„Gwiazda” bez blasku procesów Hollywoodu

Haniebna funkcja zawodowego prowokatora

Według zapowiedzi na ekranach polskich, a więc również kółkich, niebawem ma się ukazać film produkcji amerykańskiej pt. „On i ona”. Pomijając już milczeniem artystycznie wątpliwą wartość tej niewybrednej, hollywoodzkiej bzdury, spreparowanej według utartych szablonów mieszczańsko-sentymentalnych „szlagierów” amerykańskich, — chcemy podkreślić jeden charakterystyczny szczegół, mający zasadnicze znaczenie dla polskiej publiczności.

W filmie „On i ona” jedną z tytułowych ról odwarza osławiony dziś slugus reakcji i ślepy wykonawca woli „demokratów” z Wall-Streetu, uprawiający na rozkaz swych mocodawców haniebne funkcje zawodowego prowokatora i szpicla — Adolfa Menjou. Ten kiedyś „wytwórny” odtwórca ról wielkoświatowych nierobów, gwiazda, która już zgasiła przed wielu laty, czując, że, jako artysta jest już kompletnie „wykończony” — postanowił ratować swoje mocno zachwiane pozycje w świecie filmowym, używając innych, mniej artystycznych, ale za to bardziej dziś w Hollywoodzie popłatnych sposobów.

Reakcyjna klika spod znaku Wall-Streetu, rządząca dziś w Hollywoodzie, wypowiedziała śmiertelną walkę wszystkiemu, co jeszcze miało w filmie amerykańskim jakiś taki związek ze zdrową myślą postępową, z pewną ideą wolności i sztuką w ogóle.

Obecnie w Hollywoodzie oraz w całej Ameryce odbywała się haniebna nagonka na postępujących reżyserów i aktorów, w tej liczbie na Chaplina. W samym Hollywoodzie toczą

Badania nad życiem i rozwojem Łodzi

Apel Instytutu Socjologicznego U. Ł.

Instytut Socjologiczny Uniwersytetu Łódzkiego przeprowadza badania nad życiem i rozwojem Łodzi. Prace te, przy współudziale po mocniejszych sił naukowych mają na celu odtworzenie historii naszego miasta, tak odmiennej od dziejów innych miast.

Jednym z poważnych źródeł pomocy przy tego rodzaju pracy, są wszelkie informacje ustne i pisemne ludzi, którzy brali i biorą udział w rozwoju kulturalnym miasta, czyli wszystkich łodzian.

Łodzianie! piszcie wszyscy! — robotnicy, kierownicy fabryk i urzędnicy, rzemieślnicy, nauczyciele, kupcy i przedstawiciele wolnych zawodów, studenci, pracownicy instytucji publicznych i działacze społeczni, pracujący i niepracujący, mężczyźni i kobiety.

Każdy może pisać tak, jak sądzi, że to będzie najlepiej. Zwracamy uwagę tylko na to, żeby w pamiętniku w miarę możliwości uwzględnić obszernie zarówno historię swojego życia, jak i historię swojej rodziny, warsztatu pracy i swojej dzielnicy, zarówno swoje życie prywatne jak i publiczne.

Instytut przewiduje nagrodzenie siedmiu wyróżnionych prac premiami w wysokości od 5 do 25 tysięcy złotych, oraz liczne mniejsze nagrody. Poza tym najlepsze prace będą osobno drukowane.

Termin składania prac przedłużony został do dnia 1 lutego 1948 r.

„Spodziewamy się zresztą współpracy nie tylko w formie pamiętników, ale także ustnych i piśmiennych informacji dotyczących Łodzi, jej dzielnic, ulic, domów, zakładów pracy, i innych informacji z historii i życia miasta.

Wszelkie informacje dotyczące badań, pamiętników, i temu podobnych otrzymywać można w Instytucie Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, Uniwersytecka 3, IV p. telefon 115-53 codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godzinach 9—13 i 15—19.

się procesy i dochodzenia przeciwko aktorom, autorom, reżyserom i po prostu pracownikom filmu, oskarżonym lub podejrzanym o sympatie i tendencje nie tyle już komunistyczne i demokratyczne, ile po prostu liberalne. Ofiarą tych haniebnych procesów padło już do 50 aktorów i 20 scenarzystów, wyrzuczonych z wytwórni na bruk i pozbawionych pracy.

Głównym świadkiem oskarżenia z ramienia reakcyjnych władców Hollywoodu, jest właśnie prowokator Adolf Menjou, którego dzięki nadmiernej tolerancji lub karygodnej nieświadomości pewnych czynników „Filmu Polskiego” ma oglądać i podziwiać polska publiczność, placąc jednocześnie za tę wątpliwą atrakcję sporą ilość ciężko zapracowanych złotych na rzecz tych, co otwarcie myślą o ujarzmieniu świata, o „umiędzynarodowieniu” naszych Ziem Odzyskanych. Pewna część tych polskich złotych dostanie się również do

kieszoni prowokatora, który łopi swoich kolegów, aby samemu pozostać na mętnej powierzchni reakcyjnego bagna w Hollywoodzie.

Nie od rzeczy będzie zacytować niektóre wypowiedzi Menjou, jakimi owa „gwiazda” obdarzyła swoich słuchaczy w ramach ostatnich procesów. „Nastawienie filmu w USA — powiedział między innymi Menjou — powinno być zwrócone ostrzem swoim przeciwko ekspansji (!?) słowiańskiej”. I dalej: „Filmowi amerykańskiemu nie zależy na dogodzeniu smakom słowiańskim”.

Śmiały twierdzić, iż podstarzała, zgasiła już, artystycznie nigdy nie sięgająca należytego poziomu, „gwiazda” o zacięciu szpiclowskim również nie dogadza smakowi Słowian.

Oglądanie Menjou przez polską, słowiańską publiczność, jest obecnie co najmniej nie właściwe. Sądźmy, że „Film Polski” zrozumie to. Czekamy na wyjaśnienie. Pow.

Kapitał nie cofa się przed niczem

Fabryki nietykalne dla bomb

Za kulis zdradzieckich machinacji monopolistów podczas wojny

Korespondent moskiewskiej „Prawdy” Jurij Korolkow odbył ostatnio podróż po „Bizoni” (połączonej anglo-amerykańskiej strasie okupacyjnej Niemiec). Przytaczamy wyjątek z korespondencji Korolkowa pt. „Anglo-amerykańscy ludzie interesu w Bizoni”.

W Kolonii przed fabryką samochodów rozmawiałem z grupą robotników tej fabryki.

Zadałem im pytanie, które mnie zainteresowało: dlaczego wśród ruin, w jakich leży całe miasto, tak dobrze zachowała się ich fabryka?

Robotnicy spojrzeli jeden na drugiego — i

w milczeniu wskazywali mi na wielki napis, ułożony z białych cegieł na kominie fabrycznym: „FORD”. To magiczne słowo uratowało fabrykę od miążdzących ciosów lotnictwa alianckiego. Na jej terytorium za cały czas wojny nie padła ani jedna bomba.

Obecnie fabryka samochodów Forda pracuje z wyzyskaniem całej swej zdolności produkcyjnej. Produkcja jej znika niewiadomo dokąd. — Fabryka nie tylko pracuje, lecz nawet rozszerza się. Ostatnio zawarta została cicha umowa z magistratem o sprzedaż „Fordowi” terenu miejskiego, przylegającego do fabryki.

PSS otwiera nowe sklepy branżowe

Powszechna Spółdzielnia Spożywców przystępuje do uruchomienia nowych sklepów, w których sprzedawane będzie wyłącznie szkło i porcelana. Asortyment tych sklepów będzie bardzo różnorodny. Nabyć tu będzie można zarówno tanie artykuły masowego użycia, jak i wytwory wysokogatunkowe i luksusowe polskich fabryk szkła i porcelany. Sklepy PSS-u uruchomione będą po dniu 1 stycznia roku przyszłego.

Jeden z nich mieścić się będzie przy ulicy Piotrkowskiej. Dwa pozostałe obsługiwane będą robotnicze dzielnice miasta.

Rejestracja przedsiębiorstw przemysł.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi wzywa wszystkie firmy przemysłowe, które nie dopełniły dotychczas obowiązku zawiadomienia o prowadzeniu przemysłu zgodnie z dekretem z dnia 28 października r. b. o niezwłoczne dokonanie odnośnych formalności, zaznaczając, iż ostateczny termin rejestracji upływa z dniem 10 grudnia rb.

Izba Przemysłowo-Handlowa ponownie podkreśla, iż w interesie własnym prywatnych przedsiębiorstw przemysłowych leży niezwłocznie dokonanie wszelkich formalności, związanych z rejestracją, odkładanie bowiem sprawy na ostatnią chwilę może spowodować trudności techniczne w ich terminowym załatwieniu.

Adolf Rudnicki

Winem Jugosławii

OD REDAKCJI: W ostatnich dniach października wyjechała delegacja pisarzy polskich do Jugosławii. Adolf Rudnicki, jeden z uczestników delegacji, zachorował zaraz po przybyciu do Belgradu, tak, że w uroczystościach oficjalnych nie mógł wziąć udziału.

Artykuł, który poniżej przytaczamy, pomyślany był jako toast na przyjęciu, urządzonym przez Związek Pisarzy Jugosłowiańskich.

Polska młodzież, której życie podziemne stanowił jeden z najpiękniejszych i najbardziej harpujących rozdziałów ostatniej wojny, w czasie jej trwania bardzo spragniona była opisów walk na froncie. Aby ugasić to pragnienie, piła z rozmaitych źródeł, z niemieckich również. Młodzież czytywała opisy wojenne w niemieckich pismach. Uczyla się z nich, jak walczyć. Nienawiść do Niemców nie musiała się uczyć nigdzie i od nikogo. Była dosyć silna. Mówią, że przesył jakimś zagadnieniem gasi zainteresowanie dla niego w literaturze. To prawda. Ale prawdą jest również, że literatura wojenna nigdy nie miała tak wdzięcznego czytelnika, jak podczas wojny. Te dwie klójące się z sobą prawdy pogodzić już sami. Ja także chętnie czytywałem pismo „Wehrmacht”.

Jeden z numerów przyniósł opis walk przeciwko „den serbischen Banditen”. Ow raport, dźwięczący desperacją i bohaterstwem Ser-

bów, ilustrowany był obficie. Uwagę moją zwróciła głowa chłopca lat około 20-tu, czarnego, jak ja, i ślicznego, jak anioł. Ani dla mnie, ani dla żadnego z czytelników owego artykułu nie ulegało wątpliwości, że „chłopca” „rozwalono”, jak się u nas mówiło, w godzinę po sфотографowaniu. Nie podejmuję się wytłumaczyć owej kapryśności natury ludzkiej, która sprawiła, że sam żyjąc w morzu śmierci, mając jeszcze w uszach echo wczorajszych egzekucji ulicznych, a spodziewając się jutro nowych, długo nie mogłem przestać myśleć o tym dalekim chłopcu, obcym mi na wieczność. Wyciąłem fotografię i położyłem ją sobie na stole, potem przybiłem ją do ściany. Ze wszystkich śmierci na świecie śmierć tego chłopca przez długi czas najbardziej mnie wzruszała. Dlaczego? Nie wiem! Nie wiem!

Przechowywałem długo tę fotografię, ale nie uratowałem jej. Spłonęła w powstaniu warszawskim razem z całym moim dobytkiem. Powódź czasu ściera małe i duże wzruszenia, zapomniałem naturalnie o chłopcu. Przypomniał mi się dopiero teraz, na ulicach Belgradu, które są ulicami młodzieży i młodości. Serbowie nie muszą nam powtarzać, co mają najcenniejszego. Sami widzimy: młodzież. Chodząc po mieście raz po raz spotykam chłopców jakże podrywanych do tamtego z „Wehrmachtu”. Tamten umiał walczyć, ci umiemia budować. Umiemia walczyć i budować. Proszę, pozwólcie, iż pierwszym winem Jugosławii wypiję zdrowie tej młodzieży.

Teren ten o powierzchni 324.000 metrów kwadratowych koncern amerykański nabył za śmie szną cenę 3,5 bezwartościowej marki niemieckiej za metr kwadratowy.

Niemieccy robotnicy zakładów „Ford” wskazywali mi na jeszcze jedną fabrykę, w której przy nalotach lotnictwa sojuszniczego nie została wybita ani jedna nawet szyba. Jest to fabryka jedwabiu sztucznego „Glanzstoff”, sta nowiąca dziś własność firmy angielskiej.

Coprawda, przed wojną do Anglików należała tylko część kapitałów, ulokowanych w tym przedsiębiorstwie, ale nawet ta okoliczność uchroniła fabrykę przed nalotami lotniczymi.

Zwiedziliśmy tę fabrykę. W latach wojny różnorodna jej produkcja szła całkowicie na potrzeby armii niemieckiej. Po wojnie — trudno wiedzieć, w jaki sposób — fabryka przeszła na wyłączną własność Anglików.

Produkuje ona dziennie z surowców niemieckich blisko 10.000 metrów jedwabiu, który w całości i bez opłaty wywożony jest do Anglii.

Przytoczę jeszcze jeden przykład. Zakłady samochodowe „Opel” w m. „Russelheim”, które to miasto nazywano niemieckim Detroit, — również stały się po wojnie wyłączną własnością obcego kapitału. Właścicielem ich jest obecnie koncern amerykański „General Motors”. Dziś więc „Russelheim” trudno już nazwać niemieckim Detroit. Stał się on całkowicie amerykańskim.

Korespondencja „Prawdy” odsłania przed nami istotne oblicze anglosaskiej reakcji wielkokapitałistycznej, która tak panoszy się dziś w Niemczech pod osłoną frazesów o odbudowie Europy i o obronie pokoju itp.

Troska lotnictwa sojuszniczego w latach wojny o całość wspomnianych obiektów przemysłowych, obsługujących armie hitlerowskie — świadczy niezbicie o tym, że rządy i dowództwo wojskowe aliantów stawiały wyżej interesy garstki monopolistów, niż interesy swych walczących na frontach narodów.

Oblicze moralne monopolistów — oraz tych, co im służą — to oblicze notorycznych zdrajców interesów narodowych, zerujących na uczuciach patriotycznych i krwi swych narodów. Znają oni jedno tylko bożyszcze: Zysk.

Toteż ludzie uczciwi na całym świecie jednoczą dziś swe wysiłki, ażeby ta zgnilizna moralna nie zatruwała życia narodów.

Ale właśnie Kraschke musiał zadowolnić się drugorzędną rolą jego bezpośredniego pomocnika. Jadąc samochodem Petronescu nie mógł ukryć słodkiego uczucia zemsty, które napędlono jego duszę.

Gdy pułkownik Kraschke, nie wiadomo już po raz który, obmyślał plan ujęcia Leontiewa, tok jego myśli został przerwany przez ukazanie się w drzwiach gabinetu wyprostowanej i sztywnej sylwetki dyżurnego oficera.

— Melduję o przybyciu jakiegoś jego mościa, który chce niezwłocznie zobaczyć się z panem pułkownikiem. Wylegitymował się sztyrowaną przepustką z centrali berlińskiej, — powiedział służbowo oficer.

Pułkownik podniósł na niego oczy. — Zapytajcie, jak się nazywa? — Rozkaz — stuknął obcasami dyżurny i znikł za drzwiami. Za chwilę wrócił znów do gabinetu.

— Wymienił swoje nazwisko. Nazywa się — Petronescu.

Pułkownik nerwowym ruchem zwinął leżące przed nim na biurku papiery i rzekł z pewnym odzieniem zdenerwowania w głosie:

— Wprowadzić go tutaj!

Był naprawdę ciekawy zobaczyć tego, kto miał być jego pomocnikiem w tej zawikłanej, nie dającej mu ani chwili spokoju sprawie. Oparł się o biurko i czekał na ukazanie się zagadkowego gościa. Gdy w drzwiach ukazała się wysoka sylwetka Petronescu, Kraschke poczuł jak rozszerzyły mu się oczy i krew napłynęła do twarzy. A więc — to miał być ten skierowany przez Berlin pomocnik!

— Peter Focht! — zawołał pułkownik, nie robiąc jednak ani kroku na spotkanie gościa, — a więc to pan nazywa się dzisiaj Petronescu?

— Pułkownik ma doskonałą pamięć, jednak pozwoli zauważyć, że nazywam się dziś tylko Petronescu — z naciskiem podkreślił Focht - Petronescu. — przynajmniej tego życzy sobie dziś nasza władza.

Podszedł swobodnie do biurka, niedbale wyciągnął rękę do pułkownika, która ten mimo woli uściśnął, i, zapalając cygaro, usiadł na krześle.

— Pan się urządzał całkiem nieźle — po wiedział, puszczając kłęby dymu. — Ten pałacyk — to prawdziwa perełka, zarzucona w lasach. Zresztą, pamiętam pana gusty i słabości jeszcze z dawnych czasów. Lubicie komfort, pułkowniku! Prawda? Pamiętam waszą wille w Grenadzie. O, mam również dobrą pamięć, acz kółkiem nie pamiętam, jakie wtedy nosiliście nazwisko?..

Ton jego głosu nie podobał się pułkownikowi. Spróbował skierować rozmowę wyłącznie na tory służbowe i nadać jej oficjalny charakter, usiłując wskazać w ten sposób właściwe miejsce swemu „pomocnikowi”.

— Pan przybył tu w sprawie o której jestem poinformowany przez centralę. — Czy posiada pan jakiegokolwiek instrukcję i wskazówki?

Jak pracują zakłady P. Z. P. B. w Kudowie

Przełamane trudności. — Współzawodnictwo rozwija się. — Przekroczono plan produkcyjny

Karol Kubica, sekretarz Komitetu Fabrycznego

Zakłady PZPB Nr 3 w Kudowie zatrudniają 1300 robotników i składają się z tkalni oraz przedziałni, która znajduje się w Skalecznie, w odległości 31 km od Kudowy, gdzie się mieszczą tkalnia oraz dyrekcja zakładów, gdyż Kudowę dzielił niemała odległość od wszystkich jej punktów zaopatrzenia. W samej Kudowie nie ma nic. Wszystko trzeba przywieźć, poczynając od surowca i zamiennych części maszynowych, a kończąc na węglu i produktach żywnościowych. Transport, poza koleją, jest samochodowy. Niestety, nie zawsze stoi on na wysokości zadania i to właśnie potęguje trudności, z którymi boryka się fabryka. Specyficzne, uzdrowskie warunki Kudowy, znajdującej się na końcu szlaku kolejowego, powodowały częsty brak produktów pierwszej potrzeby, zaostrzały apetyty miejscowych handlarzy w stosunku do robotników fabrycznych. I to właśnie było powodem „płynności” elementu robotniczego, a w parze z tym obniżała się produkcja zakładów. Do lipca br. planu nie wykonano. Zagadnienie aprowizacyjne łączyło się z zagadnieniem produkcji.

W lipcu br. nowomianowany dyrektor naczelny fabryki, inżynier tow. Górecki, rozpoczął swą pracę od rozwiązania trudności aprowizacyjnych na terenie samej fabryki. Z wydatną pomocą przyszli mu sami robotnicy oraz Miejskowy Komitet PPR. W rezultacie na terenie fabryki powstały spółdzielnie, własna rzeźnia, piekarnia, sklepy spożywcze, warsztaty szewskie i krawieckie. Odpowiednio zorganizowano stołówkę. Właśnie siedzimy przy obiedzie w stołówce i słuchamy oceny poczyniła dyrekcji przez samych robotników. — „Wykonujemy od sierpnia plan w 112 proc. — mówi bezpartyjny tokarz Mińkowski, bo je-

steśmy syć i nie musimy płacić paskarskich cen tutejszym handlarzom. Od sierpnia już nie ma ucieczek robotników z fabryki.

— I właśnie od tego czasu — wtrąca się do rozmowy przodujący tkacz, peperowiec, tow. Czaplński — „rozkręca się” wśród naszych robotników akcja współzawodnictwa. A zarobki tych co pracują i współzawodniczą — rosną.

Sekretarz koła PPR, tow. Kubica podkreśla również znaczenie założenia rozgałęzionych spółdzielni. — W efekcie mamy — powiada tow. Kubica — nie tylko przekroczenie planu, ale i szczerze zainteresowanie robotników zagadnieniem produkcji i wycięciem pracy.

Realnym symbolem zgodnej i harmonijnej współpracy obu partii robotniczych PPR i PPS na terenie zakładów jest koleżeńskie współdziałanie przodujących robotników — peperowców i pepesowców — przy warsztatach pracy i uzgodniona, służąca celom podniesienia produkcji współpraca dyrekcji.

Zakłady posiadają bloki specjalne, gdzie mieszka wieksza część robotników. Mieszkania są schludne i składają się przeważnie z dwóch pokoi z kuchnią. Jest żłobek i przedszkole. Istnieje również klub sportowy i świetlica. Światlicowa grupa teatralna przygotowuje obecnie do wystawienia sztukę z życia partyzantów. Pow.

Sukces włókn arzy na Ziemiach Odzyskanych P. Z. P. B. w Głuszycy wykonały plan

W PZPB w Głuszycy na Dol. Śl. wyprodukowała tkalnia na dzień 2 grudnia 3.549.000 m b. tkaniny. Plan tkalni na cały rok 1947 przewidywał wytworzenie 3.548.655 m b. Oznacza to wykonanie planu rocznego w 11 miesięcy.

Również wykończalnia wykonała plan roczny w 11 miesięcy oddając na dzień 2 grud-

nia 5.362.154 m b. tkanin w miejsce planowanych 5.361.956 m.

Zaloga fabryczna licząca ponad 1.500 robotników pionierów polskości na Ziemiach Odzyskanych może być dumna z osiągniętych wyników. Osiągnięcie zwycięstwo jest także zasługą dyr. nac. ob. Marcinkowskiego, dyr. technicznego ob. Działoszyńskiego i dyr. admin.-handl. ob. Fibiga.

2 lata walki z nadużyciami i szkodnictwem Bilans prac Łódzkiej Delegatury Komisji Specjalnej

Na odbytej w dniu wczorajszym konferencji prasowej tow. prezes K. Madaj zapoznał zebranych dziennikarzy z wynikami dwuletniej działalności Delegatury Łódzkiej Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami i Szkod-

nictwem gospodarczym. Bilans pracy na terenie Łodzi i województwa łódzkiego, tej do życia dekretem z dnia 16 listopada 1945 r. powołanej placówki jest poważny. Od dnia 7 stycznia 1946 r. do dnia

1 grudnia rb. przeprowadzono 8.580 spraw. Zatrzymano 1.126 osób, którym łącznie wymierzono kary — 314 lat 10 miesięcy obozu pracy. Szereg rozpatrzonych spraw ponadto Delegatura Łódzka Komisji Specjalnej przekazała z aktami oskarżenia do sądów doraźnych i okręgowych. Dzięki ostrej walce, jaką prowadzono przeciw wielkim nadużyciom, odzyskano ukradzione sumy w wysokości ponad 38 i pół miliona złotych, poza tym 369 przedmiotów złotych (wszelka biżuteria) oraz 48.582 sztuki różnych złotych walut zagranicznych. Całość przekazano skarbowi państwa.

Przemysł państwowy dzięki działaniu Delegatury Łódzkiej Komisji Specjalnej odzyskał szereg fabryk i maszyn. Urzędowi Likwidacyjnemu zwrócono poza dużą ilością bielizny, ubrań, mebli, wiele radiodiodniorników i futer. Ponadto 108 maszyn do szycia, blisko 18 tysięcy metrów tkanin, 3.488 kg przędzy, 3.583 kg skóry twardej, 690 sztuk skóry miękkiej, 3 motocykle i 14 samochodów.

Nie ograniczyło się działanie Komisji Specjalnej do wykrywania nadużyć. Decydującą rolę odegrała ona na odcinku walki z drożyzną i spekulacją, przyczyniając się tym samym do stabilizacji cen i uporządkowania życia gospodarczego. Działająca z ramienia Delegatury Komisji Specjalnej w Łodzi Społeczna Komisja Kontroli Cen, od dnia 15 czerwca rb. (data jej powstania) do dnia 1 grudnia rb. dokonała 412 masowych akcji kontrolnych. Wzięło w nich udział ponad cztery tysiące osób. Skontrolowano 9.133 punktów sprzedaży. Do odpowiedzialności w wyniku kontroli zostało pociągniętych 2.655 osób. Grzywny nałożone na nieuczciwie handlujących dąły sumę przeszło 44 i pół miliona złotych. Łódzka Delegatura Komisji Specjalnej przeprowadziła cały szereg działań interwencyjnych, przyczyniając się tym samym do właściwego funkcjonowania różnych odcinków życia gospodarczego w Łodzi.

W okresie przedświątecznym zostaną poddane specjalnej kontroli i obserwacji wszelkie placówki handlu, akcja ta ma na celu przeciwdziałanie okresowej zwyczajnie cen, występujących w czasie wzmożonych zakupów. Wyłonione na wyraźne żądanie ludzi pracy Komisje Specjalne do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym, opierają swe działanie na bliskiej współpracy z masami pracującymi i działają w imię dobra Polski Ludowej. I. K.

C. Z. P. Wł. położy kres kłopotom Bursy dla młodzieży robotniczej i chłopskiej

W gimnazjach przemysłowych jest stosunkowo dość duża ilość młodzieży robotniczej i wiejskiej, której znaczne oddalenie od miasta sprawia wiele kłopotu z nauką. Dotychczas tylko 15 procent młodzieży korzystało z burs. Objaw ten spowodowany był faktem, że szkolnictwo włókiennicze tak zresztą, jak i szkolnictwo innych przemysłów, miało za mało lokali i było zmuszone korzystać częściowo z lokali fabrycznych nie dostosowanych do potrzeb szkół, oraz podnajmować lo-

kałe szkół powszechnych i średnich podległych Ministerstwu Oświaty.

CZPW. czynniki już jednak poważnie wysiłki, aby zmienić dotychczasowy stan rzeczy. Wysiłki te idą w kierunku przebudowy szeregu opuszczonych budynków fabrycznych i dostosowania ich do potrzeb szkolnictwa. Jest rzeczą zrozumiałą, że akcja ta pociąga za sobą znaczne wydatki, zamykające się w roku bieżącym sumą około 100 milionów złotych.

Co jest przestępstwem, a co — nie?

W jednym ze swych przemówień, Henry Wallace, charakteryzując działalność sławetnej „komisji do badania akcji antyamerykańskiej”, przytoczył fakt, iż zwolniono z posady pewnego urzędnika państwowego za to tylko, że zastano go przy czytaniu... artykułu Wallace'a.

Wielkie to, zaiste, przestępstwo — i zupełnie dostateczne, by pozbawić człowieka pracy, przypięwszy mu etykietę „komunisty”. Ale jeśli ta osobliwa komisja nie będzie ustawać w swej gorliwości, takim samym przestępstwem okaże się niewątpliwie czytanie powieści najwybitniejszych pisarzy amerykańskich, jak: Deiser, Upton Sinclair, Hemingway, Faulkner, Steinbeck i inni, bo przecież im wszystkim reakcja amerykańska zarzucała również „tendencje komunistyczne”.

Za pisarzami amerykańskimi znajdują się z kolei na indeksie „niebezpieczni”, czyli najlepsi — pisarze krajów europejskich. Na pierwszy ogień pójdą, oczywiście, autorzy rosyjscy, i to zarówno Lew Tołstoj, jak Szolochow, zarówno Puszkina, jak Majakowski. Wiadomo — „bol-szewizm”, „miazmaty Wschodu” itd.

Wątpliwe jest bardzo, czy nawet Biblia

uznana będzie za odpowiednią i wskazaną lekturę dla prawomyślnych obywateli USA. Przecież w Piśmie Św. mówi się często o miłości bliźniego, o pokoju między ludźmi dobrej woli. A te pojęcia są — jak wiemy — bardzo nie w smak dzisiejszym tropicielom „komunizmu” w Stanach Zjednoczonych. Ostatecznie, chyba tylko mowy min. Marshalla i — cedula gieldowa uznane zostaną za odpowiednią lekturę dla współczesnego Amerykanina.

Na te głoszący już w całym świecie wyuczynów „komisji do badania działalności antyamerykańskiej” — szczególnej wymowy nabierają fakty, ujawniające niezwykłą pobłażliwość władz USA w stosunku do najrozmaitszych reakcjonistów i faszystów, zarówno swojskiego,

jak obcego chowu. Właśnie niedawno sądy amerykańskie uwolniły od odpowiedzialności kilku speakerów i komentatorów radiowych, którzy przed wojną i nawet w czasie jej trwania kompromitowali się działalnością wyraźnie pro-niemiecką, pro-japońską, pro-faszystowską. Ale taka działalność nie jest, najwidoczniej, uważana dziś w USA za przestępstwo, podlegające karze. To przecież, z pewnością, nie „komunizm”.

Zasłепienie polityczne, sny o hegemonii światowej, bezmierna pycha i buta — wszystko to, jak wiemy, wywołuje wśród imperialistów amerykańskich dzwiny i niebezpieczne dla nich samych pomieszczenie pojęć. Zobaczymy, co z tego wyniknie. B. D.

Trzeba pamiętać i o dzieciach

Sz. Ob. Redaktorze! Jestem wdową. Mam 2 małych dzieci. Jedno ma 9 miesięcy, a drugie 7 lat. Mój mąż zmarł przed urodzeniem dziecka. Nadchodzi zima — posiadam tylko jedną kartkę węglową, a zajmuję dużą i zimną izbę. Czemu więc ludzie, posiadający tak samo jeden pokój, mają nieraz 3 lub 4 a nawet i więcej kartek węglowych? Ci mają węgla dość i sprzedają go po 1000 zł za korzec, a ja drzę

z obawy przed mrozami. Przecież dziecko ma 10 lat, chociażby do lat 2-3, powinno otrzymywać jakiś przydział węglowy. Dziecko trzeba przecież kapać, trzeba je opierać suszyć bieżną włąc z otrzymywanego węgla nie mogłam nie zaościć na zimę i dziś to odbiera mi spokój. Czy nie możnaby jakoś przy rozdawnictwie węgla uwzględnić też małe dzieci? Czytelniczka Głosu Robotniczego mieszkanka Widzewa

Prawa Łużyczan

Sz. Panie Redaktorze! Pragnąłbym poruszyć sprawę, która mi mocno leży na sercu, a mianowicie sprawę Łużyczan. Ten nasz bratni naród słowiański tyle nacierpiał się w ciągu wieków i tyle przeszedł pod niemieckim uciskiem, że czas byłby najwyższy, by teraz nareszcie i on uzyskał wolność tak, jak wszystkie inne narody. Chociaż my, Polacy, mamy dość własnych trudności i kłopotów, pragnąłbym, by nasz rząd

powiedział o tym swoje mocne słowo wobec obecnej konferencji londyńskiej, gdyż Łużycanie są zbyt słabi po wielowiekowej niewoli, by sami zdołali swoje prawa narodowe wywalczyć. Myślę, że teraz jest najlepsza po temu pora. Edmund Rakowski tkacz PZPW Nr 2 Im. Barlickiego

POWSZECHNA SPÓŁDZIELNIA SPOŻYWCÓW W ŁODZI

ZAKUPI:

5 furgonów piekarskich

Zgłoszenia do Wyd. Techniczno-Gospodarczego ul. Św. Jerzego 14-16, telefon 131-69. 11806

OTWARCIE IV MIEJSKIEGO ZAKŁADU KAPIELOWEGO

Roboty około doprowadzenia sieci wodociągowej do IV Miejskiego Zakładu Kapiełowego przy ul. Kilińskiego Nr 134 zostały zakończone, dzięki czemu Zakład może korzystać z wody z wodociągu miejskiego.

W dniu 27 listopada rb. IV Zakład Kapiełowy został już otwarty i rozporządza 22 wannami, łaźnią rzymską i zwykłą oraz basenem do pływania.

Zakład jest czynny codziennie w godzinach od 7 do 20.

W Związkach Zawodowych

GŁOSZENIE

Referat Higieny i Bezpieczeństwa Pracy przy Związkach Zawodowych Włókienniczych Oddział I w Łodzi, zawiadamia referentów H. B. Pr., że dnia 10. 12. 47 r. rozpocznie się kurs 10-cio dniowy H. P. Pr. organizowany przez Związki Zawodowe Włókiennicze Oddział I w Łodzi przy udziale H. B. Pr. Centralnego Zarządu Przemysłu Włókienniczego w Łodzi Inspektora Pacy III Obwodu.

Wszyscy referenci H. B. Pr. i wytypowani na kurs przedstawiciele z Rad Zakładowych w liczbie po jednej osobie z Zakładu Pracy, proszeni są o bezwzględne stawienie się i wpłacenie za kurs 500 złotych od słuchacza do Związku Zawodowego Włókienniczego Oddział I w Łodzi, ul. Traugutta 18, pokój 204 dnia 5 i 8. 12. 1947 r. w godz. od 8.30 rano do godz. 17-ej pp do kierownika referatu H. B. Pr. tow. Jezierskiego. Za każdego słuchacza kursu H. B. Pr. honoruje zakład pracy złotych 500.

Brama tranzytowa Polski

6 miliardów zł. na aktywizację okręgu szczecińskiego

Odbudowa nadbrzeży i usprawnianie Odry

Cicho szumią fale Zalewu Szczecińskiego w wietrzny dzień grudniowy. Wiatr porywisty idzie od strony północno-zachodniej, niosąc na swych obmokłych skrzydłach mgłę i deszcz, których tak nie lubią marynarze, nie znoszą robotnicy portowi, zatrudnieni przy przeładunku. Zimno wtedy ludziom na wybrzeżu i w porcie szczecińskim. Nie mniej jednak praca musi iść w zwykłym tempie. Każda tona szybko przeładowanego węgla na obce i polskie statki — to nowy krok do odbudowy kraju. Wiedzą o tym doskonale robotnicy transportowi, zdaj sobie z tego sprawę wszyscy ludzie portu, od naczelnego dyrektora Urzędu Morskiego — aż do najniższych, ale najważniejszych ogniw tego wielkiego łańcucha — robotników portowych.

NA CO PÓJDZIE SZESĆ MILIARDÓW ZŁOTYCH

Aktywizacja okręgu szczecińskiego, pomyślana jako sztafeta, która ma urealnicić i przyspieszyć rozwój portu szczecińskiego, pomyślana została niezwykle ciekawie i w tej chwili poddawana jest drobiazgowej analizie w Biurze Planowania. Jak oświadczył na III Zjeździe Przemysłowym Ziemi Odzyskanych w Szczecinie kierownik naszej nawy przemysłowej — Ministerstwo Przemysłu i Handlu — na ten cel postanowiło wyasygnować 6 miliardów złotych.

Przyszłość portu zależy w pierwszym rzędzie od uruchomienia zniszczonych dźwigów i odbudowy nadbrzeża. Już w tej chwili rozpoczęły się prace nad wydobyciem z dna Odry i Zalewu Szczecińskiego wraków statków i barek przewozowych, oraz przeset mostu, co w bardzo wielkim stopniu utrudnia poruszanie się po porcie i niejednokrotnie wyklucza zawijanie większych jednostek o dużym tonażu.

Z wiosną 1948 r. rozpocznie się praca w dwóch zasadniczych kierunkach: odbudowa nadbrzeży i usprawnienie Odry oraz rozbudowa szczecińskiego węzła kolejowego.

Przed wszystkim transport ulegnie w ciągu wiosny znacznemu wzrostowi. W tej chwili końcowe prace przy odbudowie dwóch mostów kolejowych przeszkadzają w wykorzystaniu trakcji kolejowej w odpowiednim stopniu do nasilenia i zapotrzebowania. W tej chwili przeprowadza się ostateczne studia przed uruchomieniem wielkiej magistrali węglowej, zbliżającej Szczecin do węglonośnych pokładów Górnego i Dolnego Śląska. Ta bardzo ważna gospodarczo linia kolejowa będzie biegła z Wrocławia przez Kostrzyn i Podjuchy na przestrzeni 538 km. Już wiosną roku przyszłego rozpocznie się odbudowa zniszczonych mostów na tej trasie, przy czym najważ-

niejszym punktem jest odbudowa wielkiego mostu w Podjuchach, o trzech przesłach i konstrukcji żelaznej. Prawdopodobnie jednak zagadnienie to zostanie zrealizowane już w ciągu 1948 r., co przy równoczesnym odwróceniu Odry i odbudowy zniszczonych w łow ochronnych w rejonie Kostrzyna i Słubic usprawni przelot transportów węglowych o 150 do 200 procent.

ODBUDOWA PORTU SZCZECIŃSKIEGO

Równoległe z usprawnieniem transportu już wiosną 1948 roku rozpocznie się remont urządzeń portowych, przeznaczonych do przeładunku węgla i innych przetworów fabrycznych. Umowy z naszymi sąsiadami południowymi przewidują daleko idące ulgi tranzytowe dla produktów przemysłowych i eksportu Czechosłowacji i Węgier. Szczecin ma właśnie odgrywać rolę bramy tranzytowej, więc musi jego odbudowa, a raczej całkowita przebudowa iść w kierunku największego usprawnienia przeładunku. Wydobycie z dna Odry i Zalewu i odremontowane dźwigi i urządzenia portowe stanowiąc mogą zaledwie drożny

odcinek, konieczny przy pierwszych krokach wielkiego portu. Już w tej chwili krajowe i zagraniczne zakłady, przede wszystkim „Starachowice” i huta „Pokój” otrzymały zamówienia na budowę nowych dźwigów. Na skutek starań naszej komisji rewindykacyjnej, i w ramach akcji reparacyjnej, otrzymamy również pewną ilość urządzeń portowych.

Wielki nacisk położono również na odbudowę najważniejszych magazynów i elewatorów, szczególnie na Wybrzeżu Węglowym i Kapitańskim. Już w tej chwili niemal we wszystkich punktach portu prowadzi się prace nad odbudową zniszczonych elewatorów. Niektóre z nich już w połowie 1948 r. przyjmą w swe przepaście wnętrza pierwsze przeładki, które potem pójdą w świat, po wieloletnich falach Bałtyku.

Jak widzimy, praca nad aktywizacją okręgu szczecińskiego postępuje bardzo jednolicie we wszystkich kierunkach, tak, że zsynchronizowane wysiłki, oparte na planowym ujęciu, zająć się będą bez niebezpiecznym dłużyzną i luk.

T. Jacek Rolicki.

Ich „prawo najwyższe”

Komisja Polityczna O.N.Z. uchwaliła wniosek delegacji polskiej w sprawie stosunku do frankistowskiej Hiszpanii. Wniosek jest w swej treści łagodny i kompromisowy, chodziło bowiem o spowodowanie przyjęcia go przez jak największą liczbę delegatów. Uchwała potwierdza więc rezolucję Zgromadzenia Generalnego O.N.Z. z dnia 12 grudnia 1946 r. co do wycofania przedstawicieli dyplomatycznych narodów zjednoczonych z Madrytu — i wyraża przekonanie, że Rada Bezpieczeństwa wykona włożone na nią zobowiązania, jeżeli uzna, że sytuacja w Hiszpanii tego wymaga.

Pomimo tej kompromisowości wniosku polskiego delegacja USA zajęła wobec niego bardzo dziwne stanowisko: głosowała mianowicie przeciwko potwierdzeniu zeszlorzecznej uchwały ONZ, a co do całości wniosku — wstrzymała się od głosowania. Innymi słowy, Stany Zjednoczone zaprzeczyły obecnie dawnej rezolucji, za którą głosowały rok temu. Kierownikiem dzisiejszej polityki USA milczy jest Caudillo, niż republika, ale — ich sympatie nie są bynajmniej platoniczne i nie ideologia gra w tej sprawie rolę decydującą.

Linie postępowania państw anglosaskich, a zwłaszcza USA wobec faszyzmu hiszpańskiego określają względy bardzo realistyczne, po pro-

stu względy businessu, zysków i dochodów. Delegat radziecki — Gromyko, przemawiając w ONZ za przyjęciem wniosku polskiego, wskazał m.in. na postępujący rozwój stosunków handlowych pomiędzy państwami anglosaskimi a frankistowską Hiszpanią. Według danych oficjalnych eksport Hiszpanii do USA, który w r. 1944 wynosił 14,5 mil. dolarów, już w pierwszych czterech miesiącach br. osiągnął cyfrę 12 mil. dolarów, zaś eksport USA do Hiszpanii — z 27 mil. dol. w r. 1944 wzrósł w ciągu pierwszych czterech miesięcy br. do 13 mil. dolarów. W podobny sposób zwiększają się stale obroty handlowe pomiędzy Hiszpanią a Wielką Brytanią.

Stany Zjednoczone i Anglia tolerują i tolerować chcą nadal rządy gen. Franco, ponieważ mają w nim dogodnego i uległego partnera. Handel z Hiszpanią frankistowską przynosi kapitalistom anglosaskim pokaźne zyski, nie mówiąc już nawet o dywidendach wyciskanych z przemysłu hiszpańskiego, który w wielkiej części jest własnością akcjonariuszów zagranicznych. Niewola ludu hiszpańskiego, krwawy terror faszystowski, morderstwa i egzekucje, dokonywane na patriotach i demokratów Hiszpanii — to nie są względy, nad którymi zastanawiać by się miała „moralność” kapitalu, moralność czcicieli złotego cielca, dla których zysk jest prawem najwyższym. B. D.

NA WOKANDZIE

W dniu wczorajszym w Okręgowym Sądzie Karnym odbył się proces Michała Głoby, Białorusina, który w czasie okupacji, jako członek SD był wachmanem w jednym z najstraszniejszych obozów, w Koldyszewie pod Baranowiczami.

Po wyzwoleniu Głoba zmienił nazwisko na Włodarczyk i osiadł w jednym z miasteczek na Dolnym Śląsku jako urzędnik Zarządu Miejskiego.

Pewnego dnia przyjechał służbowo do Łodzi i został rozpoznany przez grupę repatriantów zza Buga, którzy znali Głobę z obozu.

Faszystowski oprawca skazany na śmierć

Początkowo Głoba nie przyznawał się do winy, twierdząc, że jest obywatelem sowieckim.

Na rozprawie świadkowie stwierdzili, że Głoba brał udział we wszystkich bestialstwach, jakie odbywały się na terenie obozu, w likwidacji ludności polskiej, ukraińskiej, rosyjskiej i żydowskiej i należał do najstraszniejszej grupy sadystów na terenie Koldyszewa.

Sąd pod przewodnictwem sędziego Grocholskiego skazał Głobę na karę śmierci. Oskarżał prokurator Bronowski.

TEATRY

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Dziś o godz. 19 „Burza” Szekspira, której inscenizacja pomysłu Leona Schillera i oprawa sceniczną Wł. Daszewskiego zdobyły nagrodę na konkursie szekspirowskim. Malownicze widowisko zdobi muzyka W. Raczkowskiego, T. Kiesewettera i K. Wilkomirskiego. Chór i balet w układzie J. Hryniewickiej. Mistrz Adwentowicz wysuwa się na czoło obsady, którą tworzą: J. Węgrzyn, R. Hanin, L. Pietraszkiewicz, M. Górecka, M. Welanek, L. Kozłowski, J. Wasilewski, Z. Lubelski, S. Eapiński, K. Pagowski, W. Pilarski, T. Woźniak, J. Łodyński, J. Kostek.

TEATR POWSZECHNY TUR

Dziś dwa przedstawienia „Fircyka w zalotach” — wszystkie bilety sprzedane.

Passe-partout nieważne.

NAJBLIŻSZE PREMIERY PAŃSTW. TEATRU W. P. I TEATRU POWSZECHNEGO

Państw. Teatr W.P. przygotowuje na sobotę dn. 13 bm. jedną z najciekawszych sztuk francuskich, poświęconych problemowi Ruchu Oporu. Jest to z wyjątkowym powodzeniem grany w Paryżu i na wszystkich scenach europejskich utwór wybitnego awangardysty Armanda Salacrou p. t. „Noce gniewu” („Nuits de colere”). Nawszkroś oryginalna technika sceniczna aktualne zagadnienie polityczno-psychologiczne (dyskusja między francuskimi oportunistami mieszczańskimi a przedstawieliami ruchu zbrojnego), ostro postawiony problem zdrady patriotycznej, sprawiają,

że premiera „Nocy gniewu” zapowiada się jako nowe zdarzenie w naszym życiu teatralnym. Role główne spoczywają w ręku: B. Ludwiżanki, Z. Zyczkowskiej, T. Woźniaka, W. Hańczy, K. Wilamowskiego, A. Łapickiego, A. Possarta, Z. Salaburskiego, Z. Szymańskiego i J. Wasilewskiego. Sztukę opracował jeden z czołowych reżyserów młodszej generacji Józef Wyszomirski. Dekoracje Ottona Axera.

Teatr Powszechny wystąpi we środę dn. 10 b. m. z premierą niestarzejacą się nigdy komedii Fredry „Damy i Huzary”. Ten czarujący klejnot naszej klasycznej dramaturgii, w którym Fredro daje się poznać jako kapitalny realista, tworząc zarazem arcydzieło komedii obyczajowej, pisane jedną prozą, a promieniujące wesołością i dowcipem, wystawione będzie w reżyserii Zofii Modrzewskiej, w dekoracjach Jana Rybkowskiego. Obsadę tworzą: B. Bronowska, H. Puchniewska, H. Tabor ska, M. Seroczyńska, S. Domańska, M. Kozłowski, K. Salaburska, Z. Skrzyszewska, F. Żukowski, W. Kaczmarski, K. Pagowski, W. Pilarski, J. Warmiński, J. Kłosiński i L. Ordon.

Teatr KAMERALNY D.Ż. o g. 19,15 „Amfitrion 38”.

Teatr „SYRENA” o g. 19,30 „Wgląd w Rząd”. Teatr „OSA” o g. 19,30 „Pierwsze Żądła”.

Sala Teatr. Domu Kult. o g. 19,15 „Suity Cygańska”.

Kino „WŁOKNIARZ”

Zawadzka 16

Pocz. godz. 17-ta

Kino „BAŁTYK”

Narutowicza 20

Pocz. godz. 17,30

DZIŚ PREMIERA!

Emocjonujący Film Produkcji Amerykańskiej

ZNAK ZORRO

W rolach głównych:

LINDA DARNELL
TYRONE POWER

Reżyser: Rouben Mamoulian

Wytwórnia: 20th Century Fox
Własność: MPEA

Bilety bezpłatne i passe-partout ważne od wtorku 9 grudnia.

11865

TABELICA zwycięzców

We współzawodnictwie tkaczy pracujących na sześciu krosnach w PZPB Nr 1 najlepszy rezultat dnia osiągnęła Maria Pyziak (175,2 proc.). Następne miejsca zajęły: Halina Lipińska (169,3 proc.), Genowefa Korzeniowska (167,7 proc.), Helena Rybak (160,3 proc.) i Władysław Jarosik (160,5 proc.). Na „czwórkach” uzyskały: Aniela Wabczyńska 171,9 proc., a Regina Ber 143,2 proc.

We współzawodnictwie zespołowym pokonał Stolarz Zygmunt (117,4 proc.) Stolarza Stefana (111,8 proc.), a Kibler (121,4 proc.), Engla (119 proc.).

W przedzalni cienkoprzędnej pierwsze miejsca uzyskały: Marta Deredas (150,8 proc.), Stefania Kamińska (150,8 proc.), Zofia Baranek (149,2 proc.), Michalina Kamińska (147,6 proc.) i Zofia Zaręba (147,9 proc.).

W przedzalni odpadkowej wykonał Ignacy Myszkowski swe zadanie dzienne w 163,3 proc., a Ignacy Nowacki w 163,3 proc.

W PZPB Nr 2 w przedzalni wykonała Genowefa Strzala (4 strony) 138,9 proc. normy, a Irena Komasiak (3 strony) 140,1 proc. W tkalni wyróżniły się na „szóstkach”: Aniela Zachariasz (123,4 proc.), Bronisław Ciula (123 proc.) i Irena Drzewiecka (119 proc.), a na „czwórkach”: Halina Płachta (165,8 proc.) i Zofia Rogut (150,6 proc.).

Zespół majstra Źródłaka, który wywalał do współzawodnictwa załogę kołalni General Zawadzki wykonał swe zadanie w listopadzie w 105 proc.

W PZPB Nr 3 we współzawodnictwie „czwórek” uzyskały: Maria Grzelak 188 proc., a Bronisława Mateczak 177 proc. normy.

Majster Toniczak (130,6 proc.) wyprzedził Człapińskiego (127,2 proc.), a salowy Szelest (108 proc.) salowego Ma-

mrota (102 proc.). Tkalnia „A” (113,2 proc.) pokonała znowu tkalnię „B” (102,2 proc.).

W PZPB Nr 4 („ósemki” automatyczne) na czoło wysunęły się Anna Jeziorska (150,1 proc.) i Zofia Golic (150,3 proc.).

W PZPB Nr 6 w przedzalni wyróżniły się: Eugenia Nieborak (153,8 proc.), Stanisława Szydłowska (151,7 proc.) Kazimiera Urbanik (151,5 proc.), Genowefa Olejniczak (149,9 proc.) i Helena Jagielska (149,7 proc.).

Majster Grzelak z pierwszej zmiany (137,8 proc.) wyprzedził Bogdańskiego z drugiej zmiany (137,2 proc.), a Mańkut (135,4 proc.) Pacholaka (134,6 proc.).

We współzawodnictwie „szóstek” wyprzedziła Józefa Rajską (159,7 proc.) Janinę Szczepaniak (145,8 proc.), a na „czwórkach” Leokadia Gniotek (148,5 proc.) Stanisławę Żyrkowską (143,2 proc.).

W PZPB Nr 7 w przedzalni (780 wrzecion) odznaczyły się Kornelia Nowak (162,8 proc.) i Władysław Jochim (162,1 proc.), a w tkalni („czwórki”) Stanisława Piotrowska (157,3 proc.). Franciszek Kopacz uzyskał również 157,3 proc.

W PZPB Nr 8 wyróżniły się w przedzalni (trzy strony) Helena Stolenwerk (156 proc.) i Helena Bugajna (143 proc.), a w tkalni („czwórki”) Maria Kłimeczak (198 proc.) i Stanisław Stępień (179 proc.).

W PZPB Nr 9 czołowe miejsca zajęły w przedzalni: Antonina Sypniewska (164,8 proc.) i Sabina Bielak (141 proc.). W tkalni na „szóstkach”: Józef Zakrzewski (134,2 proc.), Apolonia Leńiewicz (133,4 proc.) i Józef Cieśliński (122,1 proc.), a na „czwórkach” Edwarda Kamińska (155,7 proc.) i Maria Błaszczak (153,2 proc.).

INFORMATOR przemysłu, handlu

i rzemiosła miasta ŁODZI i województwa łódzkiego

MANUFAKTURA - GALANERIA

HURTOWO DETALICZNA Sprzedaż Manufaktur i Galanterii W. Donajko, Łódź, ul. Więckowskiego 8. 1-15

HANDL. PRZEMYSŁ. SPOŁKA WŁOKIENNICZA „TKANINA” spółka z ogr. odp. Łódź, Piotrkowska 48, tel. 145-94. 1-15

SPRZEDAŻ MANUFAKTURY, GALANERII I KONFEKCJI, M. Minkowski i S-ka, Łódź, Piotrkowska 46. 1-15

GALANERIA I KONFEKCJA „POWISLANKA” wykonuje z własnych i powierzonych materiałów. T. Mazur, Łódź, ul. Narutowicza Nr 40 telefon 260-58. 1-7

PRACOWNIA KOŁDER I BIELIZNY

Zośia Łukaszewicz, wykonuje szybko, solidnie i tanio Łódź, Nawrot 6, tel. 107-41. 1-15

BIELIZNA

WYRÓB TRYKOTU I BIELIZNY TRYKOTOWEJ Ludwik Raziewicz i S-ka, Łódź, Próchnika 5, tel. 131-74. 1-31

WYRÓB I SPRZEDAŻ BIELIZNY Damskiej, Męskiej i Dzieciennej, Łódź, Jaracza 10, wejście z bramy. 1-15

WYKWINTNA BIELIZNĘ Męską, uszyjesz sobie tylko w Łódź Wytwórnia BIELIZNY CZ. BOGUCKI i S-ka, Łódź, Piotrkowska 6. Zakład przyjmuje tylko z powierzonych materiałów. Specjalność koszule sportowe. 1-31

ZAKŁAD STOLARSKI

Stanisław Maciaszek, Łódź, Śródmiejska 32. 1-15

ZAKŁAD STOLARSKO - MEBLOWY K. Lipiński, Łódź, Jaracza 18, poleca najtaniej wszelkie wyroby. 1-15

MEBLE Tania oddają Zakłady Stolarskie Spółdzielnia „BUDOWA”, Łódź, Piotrkowska 154 w podwórzu, tel. 202-84, 209-76. Wykonuje również wszelkie roboty budowlane. 1-31

MEBLE, jadalnie, sypialnie, gabinety, urządzenia biur i sklepów poleca Mechaniczna Stolarnia WŁADYSŁAW JANKOWSKI, Łódź, Łomżyńska 20/22. Sklep i Biuro, Piotrkowska 161, tel. 133-80. 1-31

ZAKŁAD WYROBÓW KOSZYKARSKICH, Stanisław Nowak, Łódź, ul. Nawrot 4 poleca meble i galanterię koszykową. Specjalność: Kosze dla fabryk. 1-15

WYROBY Koszykarsko-Drzewne E. BEREZKA, Łódź, ul. Zachodnia 29. Poleca: Zabawki dziecięce, Foteliki-leniwce, galanterię koszykową. 1-15

GALANERIA SKÓRZANA

GALANERIA PODRÓŻNICZA, Stanisław Tęgi, Łódź, Piotrkowska 35, tel. 183-31. 1-31

TOREBKI DAMSKIE i Walizki ZYGMUNT KARON, Łódź, Piotrkowska 115, tel. 173-50

KAPELUSZE

WYTWORNIA Beretów i Wyrobów Kapelusznicych „BERET POLSKI”, I. Zajac i J. Sanderowski, Łódź, ul. Piotrkowska 56 tel. 122-84

ŁÓDZKA SPOŁKA WŁOKIENNICZA Sp. z o.o.

Łódź, ul. Piotrkowska Nr 67, tel. 108-82. 1-15

WYRÓB I SPRZEDAŻ Towarów Włókienniczych „TEXTA”, Łódź ul. Piotrkowska Nr 44 telefon 134-11. 1-7

HURTOWNIA POŃCZASZNICZO - GALANERYJNA, J. CENTURY i S-ka Łódź, ul. Piotrkowska 46, tel. 176-08. 1-31

HURT-DETAL Wyrób i Sprzedaż Konfekcji damskiej, męskiej i dziecięcej „UBIOR” L. Zawadzki i S-ka, Łódź, ul. Piotrkowska 5 wejście z bramy. 1-31

Hurtownia Włókiennicza JOZEF MACIASZEK i S-ka Łódź, Piotrkowska Nr 91 tel. 200-60. 1-15

HURTOWNIA WŁÓKIENNICZA „MODNE TKANINY”, Łódź, Piotrkowska 91. 1-31

SPOŁKA DLA HANDLU Tow. Włókienniczymi i Galanterią M. Plewik i S-ka Łódź, Więckowskiego Nr 1. 1-15

SPRZEDAŻ MANUFAKTURY I KONFEKCJI F. Eukomski, Łódź, Więckowskiego Nr 1. 1-7

PALTA Damskie i Męskie w dużym wyborze, Konfekcja, Galanteria i Manufaktura „ANNA”, Łódź, Piotrkowska 126. 1-31

SPRZEDAŻ KONFEKCJI I GALANERII damskiej, męskiej i dziecięcej KRZESZEWSKI-LATUSZKIEWICZ i S-ka, Łódź, Piotrkowska 144

WYRÓB KONFEKCJI B. Finger i S-ka, Łódź, Zawadzka 26. 1-7

WYTWORNIA KONFEKCJI Sprzedaż Manufaktur H. ZDZIEBŁOWSKI i S-ka, Łódź, ul. Próchnika 16a, tel. 102-70. 1-15

HURT - DETAL Galanteria i tekstylia, Jan Ochala i S-ka, Łódź, Piotrkowska 44. 1-7

HURTOWA i DETALICZNA SPRZEDAŻ GALANERII i MANUFAKTURY, S. Goldberg i R. Blibaum, Łódź, ul. Dr. S. Więckowskiego 8. 1-7

HURTOWNIA WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH, Kubiak i S-ka, Łódź, Więckowskiego 10, tel. 204-68. 1-31

HURTOWNIA WŁÓKIENNICZO - GALANERYJNA „M I N E R W A”, Łódź, ul. Więckowskiego 7, tel. 184-29. 1-31

HURTOWNIA MANUFAKTURY I GALANERII Stanisław Sawicki i S-ka, Łódź, ul. Gdańska 31a. 1-15

HURTOWNIA GALANERYJNO - TEKSTYLANA, E. Hybsz, J. Janicki i S-ka, Łódź, Piotrkowska 9, tel. 129-29. 1-15

HURTOWA SPRZEDAŻ Art. Włókienniczych „SAJ - KOS”, Janina Sajda i S-ka, Łódź, Piotrkowska 8, tel. 272-51. 1-7

BAZAR AMERYKAŃSKI Hurtowa sprzedaż materiałów włókienniczych—galant. Konfekcji, męskiej, damskiej i chłopięcej, Łódź, Plac Wolności 10, tel. 159-17. Członkowie Zw. Zaw. 10% zniżki. 1-31

HURTOWA i DETALICZNA sprzedaż manufaktur, L. POMARAŃSKA CZ. ŁUKASIAK Łódź, Plac Wolności 11, tel. 108-94. 1-31

DOM MODY Józef Kobusiewicz, poleca: ubiory Męskie, Chłopięce i Damskie, palta, Łódź, Piotrkowska 157, tel. 256-82. 1-31

A. SZYDŁOWSKI i S-ka Hurtowa Sprzedaż Manufaktur i Galanterii, Łódź, Piotrkowska 89, tel. 159-63. 1-15

GALANERIA Towary Włókiennicze JERZY GAŁAZKA, Łódź, Piotrkowska 142, tel. 162-83

ŻYLETKI, smoczki, gruszki gumowe, drobna galanteria Z. JUNGOWSKI, Nowomiejska 3. Ceny hurtowe. 2-16

WYROBY ZAKOPIAŃSKIE

SPRZEDAŻ MATERIAŁÓW ŁOKCIOWYCH Galanterii i Wyrobów Zakopiańskich. Hurt-Detal TADEUSZ SITEK i S-ka, Łódź, Piotrkowska 117. 1-31

M E B L E

MEBLE komplety i sztuki pojedyncze, wyrób własny. Zakład Stolarki ANTECKI JAN, jr. Łódź, Gdańska 42. 1-15

WYTWORNIA I SPRZEDAŻ MEBLI Józef Janacek, Łódź, Gdańska 38 wejście z ul. Więckowskiego. 1-31

HURT - DETAL Artykuły gospodarstwa domowego. Galanteria metalowa. Wózki dziecięce. Łózka metalowe. Wagi. JAN BOROWSKI i S-ka, Łódź, Piotrkowska 16, tel. 191-92 5-20

WYROBY PAPIERNICZE

J. WIŚNIEWSKI i S-ka, Łódź, Piotrkowska 44. Sprzedaż pap. art. intro. i łykowych. 1-15

BIBUŁEK PAPIEROSOWĄ „PODKOWA” z bocianem poleca Wytwórnia Bibulek, Łódź, Piotrkowska 49. 1-31

SKŁAD MATERIAŁÓW PISMIENNYCH Józefa Nowak, Łódź, Główna 9. Sprzedaż ozdób choinkowych. 1-15

WYTWORNIA PUDEŁEK TEKSTUROWYCH Łódź, Piotrkowska 135 w podwórzu, tel. 116-98.

M U Z Y K A

SKŁAD INSTRUMENTÓW Muzycznych „MELODIOFON” L. Stepiński, Łódź, Piotrkowska 155. 1-15

„ODEON”, Wielki wybór płyt gramofonowych oraz instrumentów muzycznych JAN DEMBIŃSKI, Łódź, Piotrkowska 160 tel. 140-63

LALKI — OZDOBY CHOINKOWE

LICHTARZYKI CHOINKOWE, koćcówki do świecidełek, T. UMIĘCKI i S-ka, Łódź, Próchnika 16. 1-31

KLINIKA LALEK, S. POWIERSKA Łódź, Sienkiewicza 50. 1-15

PACIORKI i PRACOWNIA KWIATÓW SZTUCZNYCH „ALEKSANDRA WOELFLE”, wł. Aleksandra Zieglerowa Łódź, Piotrkowska 118 i piętro. 1-15

KLINIKA LALEK reperacja Parasoli KAROLINA SOŁTYS, Łódź, ul. Wschodnia Nr 32. 4-10

ART. SPOŻYWCZE I CUKIERNICZE

F. BLACHOWIAK i S-ka Sp. z o.o. Łódź, Piotrkowska 11 tel. 117-32. Hurtowa sprzedaż art. kolonialnych i spożywczych.

FABRYKA CUKRÓW i Czekolady „DELICJA” Łódź, Zeromskiego 31 tel. 185-27. Radom Zakładowym udzielamy rabatu przy wcześniejszym zamawianiu. 1-31

WYTWORNIA CUKRÓW „KORONA” Łódź, Zawadzka 15. 1-7

WYTWORNIA WAFELI ALEKSANDER MACIASZCZYK, Łódź ul. Piotrkowska 92, tel. 173-62 poleca opłatki choinkowe kolorowe i wafle różnych formatów. 1-31

K O S M E T Y K A

ARTYKUŁY FRYZJERSKIE i Perfumeryjno-Kosmetyczne JÓZEF POPEŁAWSKI, Łódź, ul. Sienkiewicza 63 tel. 152 02. 1-15

LABORATORIUM CHEMICZNO-KOSMETYCZNE „C O R D E L” właściciel Piotr Andrzejewski, Łódź, ulica Nowomiejska Nr. 3 tel. 204-81 poleca: Kremy pastę do zębów, pudry, pomadki do warg, róże, perfumy, wody kwiatowe itp. artykuły własnej produkcji. Uwaga: Pierwszą transakcję zawieram za okazaniem potwierdzenia zgłoszenia o koncesję. 1-31

TAPICERSTWO

SPOŁDZIELNIA PRAC TAPICERSKICH „WYGODA”, Łódź, Zawadzka 18. 1-15

KUŚNIERSTWO

PRACOWNIA KUŚNIERSKA wykonuje wszelkie roboty w zakresie kuśnierstwa, Łódź, Jaracza 12. 1-31

RADIO I ELEKTROTECHNIKA

FACHOWA NAPRAWA Radiodbiorników Sprzedaż lamp radiowych I. Fisziold, Łódź, Śródmiejska 4 tel. 256-65. 1-31

K. BORKOWSKI i T. SCHMIDT. Sprzedaż żyrandoli, lamp i innych artykułów elektro-technicznych. Łódź, Piotrkowska 125 tel. 214-56

NOWOOTWARTY WARSZTAT budowy, naprawy, ładowania Akumulatorów przyjmuje wszelkie roboty w tym zakresie. Łódź, Próchnika Nr. 13 (Zawadzka). 1-7

PRECIOUS-RADIO Łódź, Sienkiewicza 2. Remont radiodbiorników i budowa nowych na zamówienie. Wzmocniacze Szybko — tanio — fachowo. 1-31

ARTYKUŁY TECHNICZNE

E. RENGEL i S. PAWŁOWSKI Skład Artykułów Technicznych, Łódź, Piotrkowska 150 tel. 100-84. 1-31

HURTOWA i DETALICZNA Sprzedaż artykułów wodociągowych, piecowych i naczyń „ZELART”, Łódź Narutowicza 22 tel. 135-82

STANISŁAW MAKOWSKI i S-ka. Sprzedaż wyrobów żelaznych, narzędzi i art. gospodarstwa domowego. Łódź, Piotrkowska 109, tel. 208-63. Przedstawicielstwo wag firmy Hess w Lublinie. 1-31

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU

Budowy MASZYN WŁÓKIENNICZYCH w Łodzi. Plac Zwycięstwa Nr 2 poszukuje do większej Fabryki Metalowej w Łodzi,

INŻ. MECHANIKA na stanowisko dyrektora technicznego.

INŻ. MECHANIKA-TECHNIKA zaopatrzeniowca na stanowisko inspektora Wydziału Zaopatrzenia w Zjednoczeniu.

INŻ. MECHANIKA — na stanowisko kierownika Wydziału technicznego w Zjednoczeniu.

TECHNIKA-MECHANIKA. TECHNIKA-WŁÓKIENNIKA (wełna) z długoletnią praktyką,

URZĘDNIKÓW do prowadzenia kartoteki,

RACHMISTRZA, FAKTURYZYSTÓW, WYKWALIFIKOWANYCH MASZYNISTEK.

Warunki do omówienia.

Oferty wraz z życiorysem kierować do Wydziału Personalnego Zjednoczenia

OGŁOSZENIE

Dyrekcja Miejskich Majątków Rolnych w Łodzi (ul. Pabianicka 47, telefon 136-18) wydzierżawi na dłuższy okres czasu w majątku Chojny, ul. Rzgowska 249, wyremontowaną szopę murowaną (dach kryty papą, długość 80 mtr, szerokość 20 mtr), nadającą się na skład paszy lub innych artykułów.

Łódź, dnia 26 listopada 1947 roku.

DYREKCJA MIEJSKICH MAJĄTKÓW ROLNYCH W ŁODZI

OGŁOSZENIA DROBNE

Zagubione dokumenty

ZGUBIONO książeczkę Ubezpieczeniową na nazwisko Trzcinka Wanda Sanocka 39

ZGUBIONO leg. PKS służbow. na nazwisko Krystianik Edward Sienkiewicza 64.

ZGUBIONO leg. tram wajową niebieską na nazwisko Leszek Jan.

KOMUNIKAT

W szeregu restauracji, barów itp. zakładów konsumentom żądającym podania wódki gatunkowej, podaje się w karafkach napoje sporządzone na miejscu w Zakładzie ze spirytusu do celów domowo-leczniczych względnie z wódki czystej zaprawionej sokiem naturalnym lub inną zaprawą.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, uprawnionym zakładom detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych z wyszynkiem (restauracjom, barom itp. zakładom) **NIE WOLNO** zmieniać zawartości alkoholu, smaku i wyglądu wódki czystej lub gatunkowej, wypuszczonej do obrotu przez wytwórnię oraz przechowywać w swych zakładach napojów alkoholowych w naczyniach nie posiadających etykiet, wskazujących pochodzenie tych napojów (firmę i siedzibę wytwórni). Spirytus do celów domowo-leczniczych, jak to wskazuje jego nazwa, nie może być zaliczony do napojów alkoholowych, a zakłady z wyszynkiem nie mogą posiadać tego spirytusu w naczyniach otwartych ani sprzedawać go do spożycia na miejscu. Wolno natomiast na żądanie konsumenta mieszać poszczególne gatunki napojów alkoholowych do natychmiastowego spożycia na miejscu. Wyjaśnia się, że wódkami gatunkowymi są wszystkie napoje alkoholowe o mocy 25 stopni alkoholu i wyższej z wyjątkiem wódek czystych i spirytusu na cele domowo-lecznicze a więc także koniaki, likiery, starka itp.

1) **OSTRZEGA SIĘ** wszystkie zakłady, uprawnione do detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych z wyszynkiem (restauracja, bary itp.), że podawanie napojów alkoholowych niezgodnie z wyżej podanymi przepisami jest przestępstwem na szkodę Skarbu Państwa i że w przypadku stwierdzenia przez organa kontrolne tego rodzaju przestępstwa dany zakład zostanie bezwzględnie pozbawiony prawa sprzedaży napojów alkoholowych, niezależnie od innych skutków, przewidzianych w prawie karnym skarbowym. Podkreśla się, że żądanie ze strony konsumenta przyrzadzenia wódki wbrew przepisom nie stanowi okoliczności łagodzącej, a w przypadkach wątpliwych decydującym będzie fakt podania wódki gatunkowej w innym opakowaniu niż fabrycznym (np. w karafce).

2) **ZWRACA SIĘ UWAGĘ** konsumentom, by żądając wódki gatunkowej do spożycia na miejscu — wymagali, aby wódka była w oryginalnym opakowaniu i gdyby żądana ilość była mniejsza od posiadanej przez Zakład najmniejszej pojemności butelek danej wódki — żądali okazania im butelki z której wódka ma być nalana.

IZBA SKARBOWA W ŁODZI

K O Ł D R Y

PRACOWNIA KOŁDER I BIELIZNY Janina Kapalska, Łódź, Zawadzka 11. 1-15

PRACOWNIA KOŁDER I WYKWINTNEJ BIELIZNY wykonuje szybko, solidnie, ceny przystępne F. KUNICKA, Warszawa, Plac Zbawiciela 8. 1-15

SPRZEDAŻ MANUFAKTURY Kołder i Dodatków Krawieckich Wielki wybór kołder i adamaszków kołdrowych, JOZEF NOWAK, Łódź, Jaracza 8. 1-15

Z życia Partii

**ODPRWA SEKRETARZY
GÓRNEJ—PRAWY**

Dziś o godzinie 17-ej w lokalu własnym przy ul. Czerwonej 3 odbędzie się odprawa sekretarzy wszystkich kół Górnej—Prawej.

**UWAGA SEKRETARZE KOŁ DZIELNICY
BAŁUT.**

Dziś o godzinie 18-ej w lokalu własnym przy ul. Zgierskiej 71 odbędzie się odprawa sekretarzy wszystkich kół Bałut.

ZEBRANIA KOŁ PPR

W dniu dzisiejszym odbędą się zebrania kół w następujących fabrykach i instytucjach:

RUDA PABIANICKA

O godz. 16-ej Spółdzielnia Spożywców. O godz. 15-ej Starostwo Południowe. O godz. 17-ej Koło terenowe.

WIDZEW

O godz. 14-ej f. „Warszawski”. O godz. 16-ej f. „Busz”, robotnicy podwórzowi, prze-wijalnia — zmiana I PZPB Nr 5.

GÓRNA

O godz. 13,30 tkalnia — zmiana II PZPB Nr 17, przedziałnia II zmiana PZPB Nr 17. O godz. 15-ej robotnicy dniówkowi PZPB Nr 7.

GÓRNA—PRAWA

O godz. 13,30 PZPW Nr 5 — koło I PZPW Nr 4 koła — 6, 7, 8 i 9. O godz. 15,30 PZPW Nr 1 — koło 2, Tkalnia Nr 12 — koło 1, ogólne zebranie wszystkich kół PZPO im. Strzelczyka.

SRÓDMIEJSKA—LEWA

O godz. 14-ej PZPB Nr 4 — koło III ośrodek konfekcyjny Nr 4 — koło 4. O godz. 16-ej f. „Reisfeld”, K.E.L. — koło 1 i 2. O godz. 15,30 f. „AM”. O godz. 13,30 „Karchof” i „Lustrzak” — koło I. O godz. 10-ej rano Pracownicy Kin — Chojny.

SRÓDMIEŚCIE

O godz. 14-ej f. „Lewin”. O godz. 16-ej Centrala Zbytu Maszyn Rolniczych, C. H. Przem. Chem. Drukarnia Wojskowa, f. „Scho-tern”. O godz. 15-ej C. H. Przem. Elektr., PAP. O godz. 15,30 PUR. O godz. 17-ej „Praca”.

STAROMIEJSKA

O godz. 14-ej odprawa sekretarzy i dzielniczków kół oddziałowych PZPB Nr 2. O godz. 16-ej Fabryka Nr 35 — koło 2 i 3, C.M.M.O., Fabryka Lin i Powozów, f. „Rasik”, f. „Kapuściński” i „Sakwa”, Of. Szk. Rol. Wych. O godz. 15,30 Urząd Wojew. Bud. Gosp. BAŁUTY

O godz. 17-ej posiedzenie Zarządu Wydziału Kobiecego.

**WSPÓLNE ZEBRANIE NAUCZYCIELI PPR
I PPS.**

Zebranie połączonych Kół Naucz. PPR i PPS odbędzie się dn. 13 bm. (sobota). Czas i miejsce będą podane później.

**KURS DLA CZŁONKÓW
KOŁA NAUCZYCIELSKIEGO PPR**

W dniu 7 bm. (niedziela) rozpoczyna się Kurs Marksistowski. Wykłady odbywać się będą w świetlicy MK PPR przy ul. Sienkiewicza Nr 49a, dla członków Koła Naucz. PPR. Obecność zgłoszonych na Kurs — obowiązkowa.

**UWAGA SŁUCHACZE V KURSU
DZIELNICOWEGO GRUP A**

Komitet Łódzki PPR Wydział Propagandy zawiadamia, że dziś w piątek 5 listopada br. o godz. 18-ej odbędzie się w ramach V Kursu Dzielnicowego dla grup A seminarium z następującymi tematami: „Z historii ruchu robotniczego w Polsce” i „PPR — w walce o Niepodległość”.

Wykładają w dzielnicach: Bałuty — tow. Szymczak, Staromiejska — tow. Alpern, Śródmieście — tow. Jaszczyn, Śródmieście-Prawe — tow. Lewandowski, Śródmieście-Lewe — tow. Malinak, Górna — tow. Pietrasiak, Górna-Prawa — tow. Madaliński, Górna-Lewa — tow. Kurowski, Widzew — tow. Bogucki, Ruda Pabianicka — tow. Szczepaniak.

Co nowego w ZWM

UWAGA „ZYCIOWCY”

Dziś, dnia 5. 12. br. o godz. 20-ej przy ul. Lindleya 3 sala Nr 12, III p. odbędzie się zebranie sekcji humanistycznej. Obecność członków obowiązkowa. Sympatycy mile widziani.

KOMUNIKAT ZARZĄDU ŁÓDZKIEGO ZWM

W związku z odbywającym się w dniach 6 do 8 grudnia Krajowym Zjazdem naszej organizacji należy udekorować w tych dniach wszystkie lokale organizacyjne.

Uwaga! delegaci na I-szy Krajowy Zjazd ZWM zbiórka przed wyjazdem do Warszawy w lokalu Zarządu Miejskiego ZWM Pl. Zwycięstwa Nr 13, w dniu 5 bm, o godz. 17-tej. Punktualność obowiązkowa.

**UWAGA ZWM-owcy, UCZNIOWIE KL. II LIC.
CZŁONKOWIE BRYGADY TRAKTOROWEJ**

W sobotę, dn. 6 grudnia b. r., o godz. 20, w lokalu Zarządu Miejskiego ZWM — Plac zwycięstwa 13, odbędzie się zebranie Brygady Traktorowej. Na zebraniu omawiana będzie kwestia dalszego szkolenia i wyjazdu w okresie wakacji zimowych.

Obecność wszystkich członków B. T. obowiązkowa.

Ze sportu

Nowa ofiara pięści Louisa?

Joe Walcott miał ciężkie życie i Louisa na... deskach

Dzisiaj nad ranem pięściarski mistrz świata (zawodowy) w ciężkiej murzyn Joe Louis stoczył walkę w obronie swego tytułu z Joe Walcottem, również murzynem. Spotkanie to zostało rozegrane w Nowym Jorku, w słynnej hali Madison Square Garden.

Była to 9-ta walka Louisa w obronie swego tytułu. Ostatni raz mistrz świata walczył o mistrzostwo z Amerykaninem włoskiego pochodzenia — Tami Mauriello, którego znokautował w I-iej rundzie.

Mecz z Walcottem, mimo, że fachowcy nie dawali temu ostatniemu żadnych poważniejszych szans na zwycięstwo — wzbudził w świecie sportowym b. wielkie zainteresowanie. Kim jest Joe Walcott? Historia tego pięściarza przypomina nam J. J. Braddocka, który podobnie, jak Walcott był przez wiele lat bez sławy i tytułu, aż do czasu, gdy pokonał Makska Baera.

Walcott na początku swej kariery bokserkiej miał bardzo ciężkie życie. Był on sparring - partnerem lepszych pięściarzy zawodowych i otrzymywał za walkę od 5 do 25 dolarów. Poza tym robił wszystko, aby utrzymać się przy życiu. W boksie nie osiągnął żadnych sukcesów i wkrótce zniechęcony do tego sportu, zarzucił go zupełnie. Później dostał stałą pracę, ożenił się i obecnie jest przykładowym mężem i ojcem kilkorga dzieci. W okresie „posuchy” bokserów, wagi ciężkiej w USA, przypomniał go sobie menażer Johnson i „wyciągnął” na światło dzienne. Komisja Bokserka początkowo nie chciała wydać mu licencji, uważając, że Walcott jest za stary. Wprawdzie oficjalnie mówi się, że ma on tyle lat co Louis, a więc 33, jednak wtajemniczeni twierdzą, że jest on o 10 lat starszy od obecnego mistrza świata.

Walcott rozpoczął drugą swą karierę w 1945 r. Pierwszą swą walkę z J. Sandersem wygrał przez k. o. Następnie kolejno zwyciężył: Joe Baksi, E. Ray'a, J. Maksima, Lee Oma, J. Bivnisa, O. Shepparda i T. Gomeza. Zwycięstwo nad tak dobrym pięściarzem, jak Joe Baksi przyniosło mu światową popularność i sławę. Obecnie Walcott „marzy” o

Joe Louis i Joe Walcott podpisują kontrakt.

zwycięstwie nad Louistem i pilnie trenował w obozie treningowym w Grenloch — New Jersey.

Jest rzeczą bardzo ciekawą, co szczególnie mocno podkreśla prasa amerykańska, że Walcott

jest jednym z tych nielicznych bokserów, którzy „mieli” Joe Louisa na deskach. Było to w tym czasie, gdy Walcott był treningowym partnerem Louisa przed jego spotkaniem z Makssem Schmelingiem.

Kto i gdzie sędziować będzie w niedzielę

Wydział Spraw Sędziowskich PZB wyznaczył na niedzielne zawody o drużynowe mistrzostwo Polski w boksie następujące komisje sędziowskie:

ZKS Odra (Szczecin) — Stella (Gniezno) w Szczecinie; w ringu Snowacki (Gdańsk), na punkty Lewicki (Pomorze), Burant — (Gdańsk) i Ziemia (Wrocław).

KS Warta (Poznań) — WKS Lublinianka, w Poznaniu; w ringu Federowicz (Gdańsk), na punkty Kugacz (Pomorze), Kurzaj (Szczecin), Tkacz (Śląsk).

TS Wisła (Kraków) — Gryf (Toruń) w w Krakowie; w ringu Zaplatka (Śląsk), na punkty Łukaszeński (Śląsk), Plewicki (Warszawa) i Stempień (Łódź).

KS Radomiak (Radom) — OM TUR PZL (Rzeszów) w Radomiu; w ringu Urbaniak (Poznań), na punkty Gruszczyński (Poznań), Winiarski (Kraków), Twardowski (Łódź).

LKS (Łódź) — KKS Gdania (Gdańsk) w Łodzi; w ringu Kaliniak (Poznań), na punkty Prendowski (Warszawa), Markowski (Śląsk), Stempowski (Poznań).

Zryw (Olsztyn) — ZWM Zryw (Świętochłowice) w Olsztynie; w ringu Lisowski (Warszawa), na punkty Rozmarynowski (Pomorze), Jeruszka (Gdańsk), Kupfersztejn (Warszawa).

Milicyjny KS (Gdynia) — Zjednoczeni (Bydgoszcz) w Gdańsku; w ringu Tankredy (Szczecin), na punkty Kaleński (Warszawa), Wroń (Poznań), i Kubik (Szczecin).

Sport w ZWM

Piłkarstwo i boks najbardziej pasjonują młodzież

W ostatnim numerze „Przeglądu Sportowego” zastępca kierownika Wydziału Wychowania Fizycznego i Przygotowania Wojskowego Zarządu Głównego „Związku Walki Młodych” tow. Aleksander Gutowski w swoim artykule pod tytułem „Dorobek sportu

ZWM-owego” daje przegląd rozwoju sportu w szeregach ZWM-ów w przekroju dwuletnim, to jest od chwili powstania tej organizacji młodzieżowej aż do chwili obecnej.

„Największą popularnością cieszy się wśród ZWM-owców piłkarstwo — pisze tow.

Gutowski. — Ta dziedzina obejmuje 103 kluby zrzeszone w PZPN na dzień dzisiejszy, w tym 6 A-klasowych, kilkanaście B-klas., pozostałe w C-klasie. Jeśli wziąć pod uwagę że w ub. roku było zrzeszonych 69 klubów, w tym 2 A-klasowe, to widać tu wyraźną tendencję rozwojową, tym bardziej, że mają one poważne zaplecze i rezerwę w postaci 116 sekcji zarejestrowanych w Wydz. WF, a z rozmaitych przyczyn niezrzeszonych w P. Z. P. N.

Nie małą popularnością cieszy się boks. Jest cały szereg dobrze zorganizowanych i prowadzonych sekcji, jak np.: Świętochłowice, Łódź, Poznań, Leszno, Szczecin, Olsztyn, Kielce, Ostrowiec Święt., Radom, Słupsk, Nowy Bytom, Starogard, Toruń, Włocławek, Bydgoszcz, które napewno są znane czytelnikom czasopism sportowych. Jest również pokaz na liczbę mniejszych sekcji o zasięgu lokalnym. Do wstępnej puli drużynowych mistrzostw Polski na 20 drużyn dostały się 2 drużyny, a to: Zryw — Świętochłowice i Olsztyn.

W następnym numerze zapoznamy czytelników z ZWM-ową lekkoatletyką i pływaniami.

14 grudnia „Dynamo” — C. D. K. A. ale... w hokeju na lodzie

Odbywające się corocznie międzymiastowe spotkania w koszykówce, zostały w tym roku rozpoczęte meczem między reprezentacjami Moskwy i Leningradu. Spotkanie przyniosło zdecydowane zwycięstwo reprezentantom stolicy ZSRR zarówno w konkurencji męskiej jak i żeńskiej.

Koszykarze moskiewscy pokonali swych przeciwników w stosunku 41:32, podczas gdy reprezentantki Moskwy odniosły jeszcze bardziej przekonujące zwycięstwo nad swymi koleżankami z Leningradu, bijąc je w wysokim stosunku 45:17.

W Moskwie zakończyły się rozgrywki o

mistrzostwo ZSRR w piłce wodnej. Tytuł mistrzowski zdobyła drużyna Czerwonej Armii — OLKA, która w finałowym spotkaniu uzyskała wynik remisowy z silnym zespołem Marynarki z Leningradu.

W tegorocznych rozgrywkach mistrzowskich ZSRR w hokeju na lodzie (system kanadyjski) bierze udział 16 drużyn. Inauguracyjnym meczem mistrzostw będzie spotkanie między dotychczasowym mistrzem — zespołem moskiewskiego Dynamo i jego najpoważniejszym rywalem — drużyną CDKA. Atrakcyjne to spotkanie odbędzie się w dniu 14 grudnia.

ADRIA (Marszałka Stalina) — „Pepita Jemenez”. Początek seansów: w dni powszednie 16.30, 18.30, 20.30, w niedzielę od 14.30.
BAŁTYK (Narutowicza 20) — „Znak Zorro”. Początek seansów: 17.30, 19.30, 21.30, w niedzielę i święta 15.30.
BAJKA (Franciszkańska 31) — „Bohater Legii”. Początek seansów: w dni powszednie 17, 19, 21, w niedzielę od 15-tej.
GDYNIA (Daszyńskiego 2) — „Konflikt”. Początek seansów: w dni powszednie 17, 19, 21, w niedzielę od 15-tej.
HEL (Legionów 2-4) — „Kopciuszek”. Początek seansów: w dni powszednie 17, 19, 21, w niedzielę i święta od 15-tej.
MUZA (Ruda Pabianicka) — „Baryłeczka”. Początek seansów: w dni powszednie 18, 20, w niedzielę i święta 16, 18, 20.
OSWIATOWY (Piotrkowska 243) — „Cyrk” i dodatki oświatowe.
POLONIA (Piotrkowska 67) — „Ludzie bez skrzydeł”. Początek seansów: 17, 19, 21, w niedzielę od 15-tej.
PRZEDWIOSNIE (Zeromskiego 74-76) — „Człowiek z karabinem”. Początek seansów: 17, 19, 21, w niedzielę od 15-tej.
ROBOTNIK (Kilińskiego 178) — „Wielkie życie”. Początek seansów w dni powszednie 17, 19, 21, w niedzielę i święta od 15-tej.

ROMA (Rzgowska 84) — „Goal”. Początek seansów: 17, 19, 21, w niedzielę i święta od 14.30.
Początek seansów: 16.30, 18.30, 20.30, w niedzielę i święta od 14.30.
STYLOWY (Kilińskiego 123) — „Moja Siostra Eileen”. Początek seansów: 17, 19, 21, w niedzielę od 15-tej.
SWIT (Bałucki Rynek 5) — „Awantura w zaświatach”. Początek seansów: w dni powszednie 17, 19, 21, w niedzielę od 15-tej.
TĘCZA (Piotrkowska 108) — „Moja siostra Eileen”. Początek seansów: 17.30, 19.30, 21.30 w niedzielę od 15.30.
TATRY (Sienkiewicza 40) — „Konwój”. Początek seansów: 16, 18.30, 21, w niedzielę od 13.30.
WISŁA (Daszyńskiego 1) — „Spotkanie” oraz dodatek: mecz bokserki Helsinki — Śląsk. Początek seansów: 17, 19, 21, w niedzielę od 15-ej.
WŁOKNIARZ (Zawadzka 16) — „Znak Zorro”. Początek seansów: w dni powszednie 17, 19, 21, w niedzielę i święta 15.
WOLNOŚĆ (Napiórkowskiego) — „Curie-Skłodowska”. Początek seansów: w dni powsz. 17, 19, 21, w niedzielę i święta 15-ta.
ZACHĘTA (Zgierska 28) — „On czy ona”. Początek seansów: 16, 18.30, 21.

**O mistrzostwo kl. B
Dziś mecz ZWM — Filmowiec**

W piątek, dnia 5 bm., w sali domu ZWM w Pabianicach, ul. Puławska, odbędzie się mecz bokserki o mistrzostwo okręgu łódzkiego w klasie B pomiędzy drużynami ZWM (Pabianice) a KS „Filmowiec”. Początek zawodów o godz. 19-ej.

**ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU
APARATÓW ELEKTRYCZNYCH**
zaangażuje natychmiast
3-eh doświadczonych
BUCHALTERÓW-BILANSISTÓW
z praktyką w przemyśle na stanowiska
kierownicze.
Reflektujemy tylko na pierwszorzędną
siłę.
Warunki do omówienia. Oferty z
dotychczasowym przebiegiem pracy za-
wodowej oraz odpisami świadectw kie-
rować należy do Wydziału Personalnego
ul. Piotrkowska 111. 11840

ODBUDOWA MOSTU NA RZECIE NERZE
Niniejszym podaje się do wiadomości, że odbudowa mostu przez rzekę Ner, na ul. Ciepłej w Rudzie Pabianickiej została ukończona i ruch kołowy przez wspomniany wyżej most otwarty z dopuszczalnym obciążeniem 5 ton.